

**Vapaaehtoistoiminta liikuntatapahtumissa –
15th World Gymnaestrada -tapahtuman vapaaehtoisten
käsikirja**

Daniela Björk

<p>Tekijä(t) Daniela Björk</p>	
<p>Koulutusohjelma Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma</p>	
<p>Opinnäytetyön otsikko Vapaaehtoistoiminta liikuntatapahtumissa – 15th World Gymnaestrada – tapahtuman vapaaehtoisten käsikirja</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 38 + 28</p>
<p>Opinnäytetyön otsikko englanniksi Voluntary work at sport events – the Volunteer manual of the 15th World Gymnaestrada</p>	
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda vapaaehtoisten käsikirja voimistelutapahtumalle. Työn toimeksiantaja on Gymnaestrada 2015 – tapahtuman organisaatio. Suomen Voimisteluliitto ja Helsingin kaupunki järjestivät yhdessä tämän voimistelun suur tapahtuman Gymnaestradan Suomessa ensimmäisen kerran 12.–18.7.2015.</p> <p>Tapahtumaan järjestämiseen osallistui yhteensä noin 1600 vapaaehtoista lähemmäs 20 erilaisessa tehtävässä. Vapaaehtoisten panos tapahtuman onnistumiseen oli korvaamaton. Vapaaehtoiset koulutettiin omiin tehtäviinsä, mutta käsikirja täydensi koulutusta ja siihen saattoi aina palata, jos ongelmia tai kysymyksiä ilmeni. Käsikirjan tarkoituksena oli helpottaa vapaaehtoisena työskentelemistä sekä parantaa vapaaehtoisten toiminnan laatua tapahtuman aikana.</p> <p>Käsikirjan työstäminen tapahtui muiden tapahtumien vapaaehtoisten käsikirjojen sekä itse hankitun teorian pohjalta. Toimeksiantajalla oli myös valtava merkitys käsikirjan laadintaprosessissa, sillä teimme käsikirjan tiiviissä yhteistyössä.</p> <p>Lähes valmis käsikirja valmistui maaliskuussa 2015, mutta kuten tapahtuman luonteeseen kuuluu, monet asiat muuttuivat ja varmistuivat vasta myöhemmin. Lopullinen versio käsikirjasta saatiin julkaistua tapahtuman nettisivuilla 18.6.2015. Käsikirjan sai ladattua PDF-muotoon, jonka pystyi halutessaan tulostamaan itselleen mukaan tapahtumaan.</p> <p>Gymnaestrada 2015 – tapahtuman vapaaehtoisten käsikirjaa ei enää sellaisenaan voi käyttää tulevilla tapahtumilla sen spesifisyyden vuoksi. Sitä voidaan kuitenkin käyttää pohjana ja apuna esimerkiksi Suomen Voimisteluliiton tapahtumissa.</p>	
<p>Asiasanat Gymnaestrada, käsikirja, liikuntatapahtuma, vapaaehtoistoiminta</p>	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Vapaaehtoistoiminta.....	3
2.1 Historia Suomessa.....	5
2.2 Nykyhetki Suomessa.....	6
2.3 Vapaaehtoistoimintaan hakeutumisen syyt	6
3 Vapaaehtoistoiminnan merkitys liikuntatapahtumissa.....	10
4 Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen liikuntatapahtumissa.....	12
4.1 Vapaaehtoisten rekrytointi.....	12
4.2 Vapaaehtoisten kouluttaminen	13
4.3 Vapaaehtoisten johtaminen.....	15
4.4 Vapaaehtoisten motivointi ja huomioiminen	16
5 Gymnaestrada-tapahtuma.....	18
5.1 Tapahtuman tavoitteet ja tehtävät	18
5.2 Vapaaehtoiset Gymnaestradassa	19
6 Työn tavoitteet.....	21
7 Työn eteneminen	22
7.1 Suunnittelu.....	22
7.2 Toteutus.....	23
7.3 Käsikirjan arviointi	26
7.3.1 Toimeksiantajan palaute	26
7.3.2 Havainnointi tapahtuman aikana	27
7.3.3 Palautekysely.....	27
8 Pohdinta.....	30
Lähteet	35
Liitteet.....	39
Liite 1. Gymnaestrada 2015 – Vapaaehtoisten käsikirja	39

1 Johdanto

Vapaaehtoistoiminta sekä vapaaehtoistyö tarkoittavat kaikille avointa työtä, johon osallistuminen on vapaaehtoista ja josta ei makseta palkkaa. Liikuntatapahtumien järjestämisessä vapaaehtoistoiminnalla on korvaamaton rooli ja suurin osa suomalaisista tapahtumista järjestäänkin vapaaehtoisten voimin. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.) Jokaiselle tapahtuman vapaaehtoiselle tulisi tarjota käsikirja, johon vapaaehtoisella tulee olla mahdollisuus palata aina tarvittaessa (Mallen & Adams 2013, 61).

Opinnäytetyöni on vapaaehtoisten käsikirja, jonka tein Gymnaestrada 2015 – tapahtumaan yhteistyössä Suomen Voimisteluliiton ja Gymnaestradan 2015 vapaaehtoispuolellin Katriina Sahalan kanssa. Suomen Voimisteluliitto järjesti yhdessä Helsingin kaupungin kanssa 12.–18.7.2015 tämän kansainväliseltä osallistujamäärältään tähän mennessä suurimman Suomessa järjestetyn tapahtuman.

Gymnaestrada kerää kaiken tasoisia voimistelijoita yhteen ympäri maailmaa aina neljän vuoden välein. Tapahtumassa ei kilpailla, vaan esitetään kaikenlaista voimistelua sekä maksullisilla että maksuttomilla lavoilla. Suomalaisten voimistelijoiden haave toteutui, kun vuonna 2015 Suomi sai tapahtuman ensimmäistä kertaa järjestettäväkseen. Koska tapahtuma oli osallistujamäärältään hyvin suuri, tarvittiin myös suuri joukko vapaaehtoisia. Gymnaestrada 2015 – tapahtumaan osallistui yhteensä noin 21 000 voimistelijaa yli 50 eri maasta ja vapaaehtoisia tapahtumassa työskenteli noin 1600. Tapahtuman vapaaehtoisten rekrytointi aloitettiin jo puolitoista vuotta ennen itse tapahtumaa eli vuoden 2014 alussa. Tapahtuman järjestämiseen käytetty aika oli kuitenkin varmasti monien mielestä vaivan arvoista, sillä tapahtuma onnistui erittäin hyvin.

Gymnaestrada 2015 -tapahtuman vapaaehtoisten käsikirja on luotu mahdollisimman selkeäksi ja helppolukuiseksi, jotta kaikki tapahtuman vapaaehtoiset saisivat mahdollisimman suuren hyödyn siitä. Samankaltaisia opinnäytetöitä on tehty useampia, mutta kaikki kuitenkin poikkeavat jonkin verran tästä opinnäytetyöstä. Paitsi, että Gymnaestrada-tapahtuma on ainutlaatuinen Suomessa, taustaosassa on etsitty tietoa paljon vapaaehtoistoiminnasta juuri liikuntatapahtumien näkökulmasta.

Uskon tästä työstä olevan suurta hyötyä myös Suomen Voimisteluliiton tulevissa tapahtumissa, vaikka Gymnaestradaa ei Suomessa enää järjestettäisikään. Käsikirjaa ei sellaiseen voi muissa tapahtumissa käyttää, mutta melko suuria voimistelutapahtumia järjestetään Suomessa jatkuvasti ja käsikirja voi toimia hyvänä pohjana tuleville tapahtumille.

2 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoinnasta, vapaaehtoistyöstä ja kansalaistoinnasta puhuttaessa tarkoitetaan yleensä samaa asiaa (Niemelä & Dufva 2003, 41). Sanoja käytetään kuvaamaan toimintaa, jossa työntekijä ei saa työstään henkilökohtaisesti palkkaa tai työkorvausta (Liskola-Kesonen 2004, 30; Ellis 2015; Euroopan parlamentti 2008, 11). Vapaaehtoistoinnin perusajatus on se, että kuka tahansa voi olla vapaaehtoinen iästä, sukupuolesta, sosiaalisesta asemasta tai koulutuksesta riippumatta (Mallen & Adams 2013, 54; Euroopan parlamentti 2008, 11). Toinen vapaaehtoistyön perusajatus onkin se, että jokainen henkilö osallistuu siihen omasta tahdostaan vapaaehtoisesti. Vapaaehtoistoinnin tulee olla myös kaikille avointa ja sitä tehdään yleensä kolmannen osapuolen hyväksi. (Valliluoto 2015, 12; Mallen & Adams 2013, 54.)

Harju (2010) kirjoittaa, että vapaaehtoistoinnin kriteeri täyttyy silloin, kun henkilö tekee konkreettista työtä yhteiseksi hyväksi ilman rahallista korvausta. Esimerkkejä vapaaehtoistoinnasta ovat esimerkiksi talkoisiin osallistuminen, yhdistyksen hallintotehtävien hoitaminen tai villasukkien kutominen syysmyyjäisiin. (Harju 2010, 118.)

Suomessa vapaaehtoistointaa edistävä Kansalaistoiminta ry (2011) määrittelee vapaaehtoistoinnin toiminnaksi tai tehtäväksi, joka on vapaaehtoista ja palkatonta. Lisäksi siitä on hyötyä toiselle henkilölle (muu kuin lähiomainen), yhteisölle tai ympäristölle sekä se tuottaa yleistä hyvää. Vapaaehtoistointaa ei siis ole lahjoittaminen, äänestämisen, omaishoito, työhön tai opiskeluun liittyvä harjoittelu, ase-, siviili- tai yhdyskuntapalvelu, eikä kolmannella sektorilla tehtävä palkkatyö. (Kansalaisareenan esitys 2011.)

Vaikka vapaaehtoistoinnasta ei tehdäkään taloudellisen hyödyn takia, vapaaehtoiselle voidaan kuitenkin korvata toiminnasta aiheutuneita kuluja. Tällä pyritään siihen, ettei varattomuudesta koituisi estettä osallistua vapaaehtoistointaan ja että kaikilla olisi siis tasa-arvoiset lähtökohdat lähteä mukaan vapaaehtoistointaan. Eli toiminnan organisoinnin tulisi huomioida, että vaikka vapaaehtoistoiminta on palkatonta, se ei kuitenkaan ole ilmaista. Kulujen korvaamisen lisäksi toimitilojen on oltava asianmukaiset, vapaaehtoiset on rekrytoitava, koulutettava, perehdytettävä ja vakuutettava. Vapaaehtoistyön toteuttaminen vaatii hyvin pitkäjänteistä ja suunnitelmallista koordinoitua ja tukemista. (Porkka 2009, 65; Independent Sector.)

Myös Lehtinen (1997) määrittelee, että toiminta ei ole kulutonta, vaikka vapaaehtoiset tekevätkin töitä maksutta. Rahaa tarvitaan esimerkiksi tiedotusmaksuihin sekä puhelin- ja matkakuluihin. Lehtinen kertoo toiseksi toiminnan edellytykseksi sen, että vapaaehtoisia on myös huollettava. Tarvitaan koulutusta, konsultointia sekä palkitsemista. Kolmanneksi, vapaaehtoistoimintaa on tuettava, ei määrättävä. Vapaaehtoistoiminnalle on annettava lupa kokeilla erilaisia asioita, joiden eettiset ja moraaliset normit eivät aina vastaa yleisesti hyväksyttäviä normeja. Neljänneksi edellytykseksi Lehtinen sanoo, että vapaaehtoistoiminnasta ei saa tulla poliittista taistelulenttää. On tärkeää, että toiminta on poikkihallinnollista, - ammatillista ja -poliittista. (Lehtinen 1997, 20–21.)

Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia on erittäin paljon, muun muassa lukuisissa järjestöissä: urheilu- ja liikuntajärjestöissä, harrastus- ja kulttuurijärjestöissä, sosiaali- ja terveysjärjestöissä, asukasyhdistyksissä, työttömien yhdistyksissä ja ympäristöjärjestöissä. Perinteisesti myös seurakunnissa on hyvin laajaa ja monipuolista vapaaehtoistoimintaa. (Kansalaisareena ry.)

Vapaaehtoistoimintaa tapahtuu erittäin paljon kolmannen sektorin alueella ja se nostaa kolmannen sektorin kokonaistyövoimaosuutta merkittävästi (Helander 1998, 91). Kolmanesta sektorista käytetään myös nimitystä vapaaehtoissektori. Sektori on voittoa tavoittelematon sektori, joka on riippumaton julkisesta tai yksityisestä sektorista. Sen toimintalogiikassa korostuukin toiminnan vapaaehtoisuus. (Helander & Laaksonen 1999; Saukkonen 2013.) Yksinkertaisimmillaan kolmas sektori rajataan markkinoiden, julkisen sektorin ja kotitalouksien väliin jääväksi alueeksi (Saukkonen 2013).

Kolmas sektori koostuu pääosin järjestöistä ja säätiöistä, mutta myös järjestöpohjaisista uusosuuskunnista. Sektorin toimijoiden katsotaan edistävän kansalaiskasvatusta ja sitä pidetään tärkeänä myös yhteiskuntaeettisistä syistä. (Helander & Laaksonen 1999.)

Vuoden 2010 vapaaehtoistoiminnan työn arvo minipalkalla laskettuna oli 2,5 miljardia euroa (Kansalaisareena ry:n esitys 2011). Vapaaehtoistyön arvoa ei kuitenkaan voi mitata pelkästään lukuina. Vapaaehtoistyön tuloksellisuus ja merkitys syntyy vapaaehtoisten ja autettavien välisessä vuorovaikutuksessa, jolloin sen merkitystä voidaan arvioida vasta pitkäaikaisen seurannan aikana. (Kansalaisareena ry:n esitys 2. 2014.)

2.1 Historia Suomessa

Jo 1840-luvulla syntyi Suomen ensimmäiset vapaaehtoistoimintaa harjoittavat yhdistykset, rouvasväenyhdistykset, joiden toiminta jatkui aina Suomen itsenäistymiseen saakka. Rouvasväenyhdistysten lisäksi hyväntekeväisyyttä harjoittivat myös muut naisjärjestöt. (Lehtinen 1997 liite 1, 1-2.)

1850- ja 1860-luvuilla perustettiin eniten rouvasväenyhdistyksiä ja niiden tehtävänä oli ”vaatimattomien köyhien” auttaminen. Tähän kuului lähinnä puutteenalaisena elävät lapset ja naiset. Näiden yhdistysten toiminta suuntautui perinteisestä köyhäinavusta alkeiskoulujen ja lastenhuoltolaitosten perustamiseen ja ylläpitämiseen. Koska pääasiana oli huolehtia tytöistä, yhdistykset perustivat kutoma- ja käsityökouluja. Lisäksi rouvasväenyhdistykset perustivat myös vanhainkoteja. Naisyhdistysten toiminnan tarkoituksena taas oli parantaa naisen asemaa ja kehittää kodinhoitoa tukemalla köyhien perheiden lastenhoitoa, ylläpitämällä lastenhoitolaitoksia sekä avustamalla sairaita ja vanhuksia. (Lehtinen 1997 liite 1, 2.)

1880- ja 1890-luvuilla yhdistystoiminta lisääntyi entisestään, kun sääty-yhteiskunta alkoi muuttumaan kansalaisyhteiskunnaksi. Verrattuna hyväntekeväisyysyhdistyksiin, kansalaisjärjestöt toimivat tasavertaisuuden periaatteella ja pyrkivät itsekasvatuksen avulla kehittämään kansalaisista vastuullisia, ahkeria ja säästelijäitä. Samalla kun yksityinen hyväntekeväisyys alkoi muuttaa luonnettaan, se muuttui harrastelimaisesta ammattimaisemmaksi. Sana hyväntekeväisyys korvattiin mieluummin vapaan huoltotyön käsitteellä. (Lehtinen 1997 liite 1, 2.)

Lehtisen (1997) mukaan suomalaisen vapaaehtoistyön huipentuma sijoittuu sota-aikaan. Yleinen ja yhteinen hätä kansakunnan säilymisestä teki laajamittaisesta auttamistyöstä välttämätöntä. Kesällä 1941 Suomen Huollon perustamisen jälkeen, saatiin avustustyö organisoitua. Suomen Huollon jäseninä olivat lähes kaikki sosiaalista työtä harjoittavat järjestöt, muun muassa Lotta Svärd ja Sosiaalidemokraattinen Työläisnaisliitto. Suomen Huollon tehtäviin kuului pääasiassa varojen jakaminen yleiseen avustustoimintaan, terveydenhuollon turvaaminen sodassa kärsineille, henkinen huolto, keräystoiminnan organisointi ja johtaminen sekä kansainvälisten yhteyksien ylläpitäminen. Myös ihmisten innostaminen erilaiseen ryhmätoimintaan, talkoisiin ja naapuriapuun kuului Suomen Huollon tehtäviin. (Lehtinen 1997 liite 1, 5.)

Raninen ym. (2007) mukaan taas sotien aikana kaikki kansalaistoiminta lamaantui ja sotien jälkeen, uudisrakentamisen aikaan, se kiihtyi nopeaan tahtiin. 1940-luvulla jokainen kansalainen veloitettiin osallistumaan kansakunnan uudelleenrakentamiseen. Talkoilla autettiin karjalaisia siirtolaisia, sotaleskiä ja – orpoja, sotainvalideja ja vähävaraisia lapsiperheitä. (Raninen, Raninen, Toni & Tornaesus 2007 15, 23.)

2.2 Nykyhetki Suomessa

Talkoiden työtehtävät ja kohteet ovat sotavuosista suuresti muuttuneet, mutta pääperiaate on ennallaan: talkootyö/vapaaehtoistoiminta on palkatonta työtä, josta voi kuitenkin saada jonkin muun kuin rahallisen korvauksen. (Raninen ym. 2007, 23.)

Viimeisin kattava ja luotettava selvitys vapaaehtoistoiminnan nykytilasta ilmestyi vuonna 2001. Anne Birgitta Yeungin tekemän tutkimuksen mukaan suomalaiset osallistuvat vapaaehtoistoimintaan varsin aktiivisesti. Lähes kaksi viidestä eli 37 % on osallistunut johonkin vapaaehtoistoimintaan vuosina 2000 tai 2001. Lisäksi puolet toiminnan ulkopuolisista kertoi osallistuvansa vapaaehtoistoimintaan, jos heiltä sitä pyydettäisiin. Miehet ja naiset, nuoret ja vanhat osallistuvat toimintaan keskimäärin yhtä paljon. (Harju 2010, 119; Yeung 2002.)

Suomalaiset käyttävät vapaaehtoistoimintaan aikaa keskimäärin lähes 18 tuntia kuukaudessa eli yli neljä tuntia viikossa. Selvästi suosituin suomalaisten vapaaehtoistoiminnan alue on urheilu ja liikunta (30 %). Toiseksi suosituin on sosiaali- ja terveysaloihin liittyvä vapaaehtoistoiminta (25 %) ja kolmanneksi eniten osallistutaan lasten ja nuorten kasvatustasoihin liittyvään toimintaan (22 %). Joitakin samoja piirteitä suomalaisella vapaaehtoistoiminnalla on nykyään, kuin mitä oli 1800-luvulla. (Harju 2010, 119–120.)

Vapaaehtoistyö ei ole siis Suomesta kuollut eikä edes hiipunut. Sille on kysyntää sekä tekijöitä. Vapaaehtoistoiminnan määrä kertookin suomalaisten keskinäisestä osallisuudesta, aktiivisuudesta ja luottamuksesta. (Harju 2010, 119.)

2.3 Vapaaehtoistoimintaan hakeutumisen syyt

Vapaaehtoistoimintaan hakeutumisen syitä kysyttäessä ylivoimaisesti useimmin mainitaan halu auttaa muita. Jopa 41 % suomalaisista vapaaehtoisista kokee näin. Lisäksi Yeung (2002) on tutkimuksessaan todennut, että tärkeimmäksi toimintaan hakeutumisen syyksi jonkin muun kuin auttamishalun tai ylimääräisen vapaa-ajan nostaa vain harvempi kuin

yksi kymmenestä. (Yeung 2002.) Auttamishaluiset ovat korostaneet kyselyissä arvoja, joita haluavat puolustaa. Vapaaehtoistoiminnan kohteet valitaankin nykyisin omien kiinnostuksen kohteiden mukaan, eikä instituutioiden ohjaamana kuten aiemmin. Auttamalla muita saadaan myös itse jotain. Vapaaehtoistointa nähdäänkin usein sekä antamisena, että saamisena. (Raninen ym. 2007, 82–83.)

Toinen merkittävä syy lähteä mukaan vapaaehtoistointaan on omien verkostojen kasvattaminen. Vapaaehtoistoiminnan myötä on mahdollista tutustua muihin samalla tavoin ajatteleviin ja luoda läheisiä ihmissuhteita. Esimerkiksi työelämästä pois jääneille – irtisanotuille ja eläkkeelle siirtyneille – saattaa tulla yllätyksenä se, miten hiljaiselta ja yksinäiseltä heidän sosiaalinen elämänsä tuntuu, kun työkaverit jäävät pois. Osallistumisen ensisijaisena motiivina ei siis aina tarvitse olla muiden auttaminen. Voi myös auttaa itseään täysipainoiseen elämään. (Raninen ym. 2007, 88.)

Myös yhteisöllisyyden kokeminen on mainittu toimintaan mukaan lähtemisen syyksi. Suomalaisen perheiden koko on pienentynyt ja yhden huoltajan talouksien määrä on kasvanut. Vapaaehtoistoiminnan synnyttämän yhteisöllisyyden on sanottu nykyisessä kaupunkielämässä korvaavan perheen ja suvun tuen. (Raninen ym. 2007, 102.)

Yhteisöllisyyden lisäksi myös vertaisuuden tunteen kokemus ajaa ihmisiä vapaaehtoistointaan. Vertaistuen tarjoajaksi hakeutuvat usein rankan kokemuksen läpi käyneitä ihmisiä, jotka ovat itse omissa kriiseissään saaneet mahdollisuuden keskustella vastaavan asian kokeneen kanssa. Vertaistuesta on saatu erityisen hyviä kokemuksia esimerkiksi päihdehuollossa. (Raninen ym. 2007, 83–84.) Näissä tilanteissa vapaaehtoisen rooli muistuttaa ystävän roolia (Hartikainen 2009).

Yksi syy lähteä mukaan vapaaehtoistointaan, on pyrkimys ammattitaidon säilyttämiseen ja uuden oppimiseen. Vapaaehtoistoinnassa ei useimmiten tarvita erityistaitoja, mutta joskus vapaaehtoisilta edellytetään turvallisuussyistä tiettyjä tietoja ja taitoja. Vapaaehtoistoimintaa voi myös hyödyntää jäsenten ammattikoulutusta ja lisäksi perehdyttää, kouluttaa ja jatkokouluttaa vapaaehtoisia erilaisiin tehtäviin. Vapaaehtoistointa voi olla siis ammattilisten taitojen hankkimista esimerkiksi nuorille ja taas työttömille se voi toimia virikkeenä uudelleen kouluttautumiseen tai vaikka yritystoiminnan aloittamiseen. (Raninen ym. 2007, 95–96.)

Vapaaehtoistoiminta kiinnostaa myös koska se mahdollistaa oman identiteetin rakentamisen. Vapaaehtoistoiminnan tarjoamat mahdollisuuden identiteetin rakentamiseen perustuvat vertaisuuteen, maallikkouteen ja toimintaan itsessään. (Nylund & Yeung 2005, 15.) Vapaaehtoistyössä vapaaehtoinen lahjoittaa aikaansa ja saa panoksensa vastineeksi mahdollisuuden rakentaa omaa identiteettiään ja osoittaa käytännössä, millaisia arvoja hän kannattaa. Tällä työpanoksella voidaankin vahvistaa elämässä jo valittua suuntaa. (Raninen ym. 2007, 87–88.)

Kotikasvatuksessa saatu osaamisen malli myös vaikuttaa suuresti vapaaehtoistoimintaan mukaan lähtemiseen. Kun vapaaehtoistoiminnassa mukana olleilta kysytään, miten he tulivat alun perin lähteneeksi toimintaan mukaan, erittäin useat vapaaehtoiset korostavat vanhemmilta ja kasvatuksen myötä saatua vaikuttamisen ja osallistumisen mallia. (Raninen ym. 2007, 89.) Myös Moeller (2012) kertoo, että lapset, jotka ovat olleet mukana vapaaehtoistoiminnassa, ovat todennäköisemmin siinä mukana myös aikuisina (Moeller 2012).

Edellä mainittujen vapaaehtoistoimintaan mukaan hakeutumisen motiivien lisäksi muita esille nousseita motiiveja ovat vastapaino työelämälle, arvojen ja oikeuksien puolustaminen, julkisuus, elämäntilanne ja sen muuttuminen sekä vaikuttaminen päätöksentekoon (Raninen ym. 2007, 91–109). Lisäksi Yeung tekemästä tutkimuksesta (2002) käy ilmi, että muita tavallisimpia syitä lähteä mukaan vapaaehtoistoimintaan ovat toive saada uusia elämäkokemuksia, mukaan lähteminen tuttavan pyynnöstä sekä yleinen kiinnostus vapaaehtoisuuteen (Harju 2010, 119).

Valtion virkamies Riikka-Maria Turkia (2004) on ollut erittäin aktiivisesti mukana erilaisissa vapaaehtoistöissä, muun muassa jääkiekon MM-kilpailuissa 1997 ja veteraanien yleisurheilun EM-kilpailuissa 2000. Mitä, miksi, kuinka? -kirjassa Turkia kertoo, että nuorempana vapaaehtoistehtäviin lähdettiin vanhempien painostuksesta, koska tavallaan oli pakko, mutta myöhemmin motiivina on ollut, että on hauskaa olla siellä, missä tapahtuu. Myös halu nähdä, kuinka asiat hoidetaan sisäpuolelta, on kiinnostanut Turkiaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 42.)

Myös Wagen ja White (2010) kertovat vapaaehtoistoimintaan motivoivista syistä kirjassaan ”Events Management”. Syyt ovat pääosin hyvin samanlaisia, kuin suomalaistenkin. Motivoiviksi tekijöiksi on lueteltu toiminnasta saatava koulutus ja kokemus, uusiin ihmi-

seen tutustuminen ja heidän kanssaan toimiminen, päästä mukaan hyödylliseen toimintaan omien tietojen ja taitojen avulla sekä kiitoksen ja tunnustuksen saaminen. Lisäksi listassa mainitaan urheilijoiden, muusikoiden tai muiden julkkisten näkeminen yhtenä motivoivana tekijänä. (Wagen & White 2010, 180.)

Moeller (2012) kirjoittaa artikkelissaan, että oli vapaaehtoistoimintaan mukaan lähtemisen syy mikä tahansa, vapaaehtoistoiminta parantaa terveyttä ja lisää onnellisuutta. Tämä itessään saattaa toimia motivaationa vapaaehtoistoimintaan. Minnesotan yliopistossa työskentelevän psykologi Mark Snyderin mukaan ihmiset, jotka tekevät vapaaehtoistyötä ovat yleensä itsevarmempia sekä psyykkisesti paremmin voivia, kuin henkilöt, jotka eivät vapaaehtoistoimintaa harjoita. Syy tähän saattaa olla yhteenkuuluvuuden tunne, joka vapaaehtoistoiminnassa korostuu. (Moeller 2012.)

3 Vapaaehtoistoiminnan merkitys liikuntatapahtumissa

Vapaaehtoistoimintaa tapahtuu paljon erilaisissa tapahtumissa. Tapahtumat ovat hyvin samankaltaisia kuin palvelut. Ne ovat aineettomia ja niistä jää osallistujille ainoastaan heidän omat kokemuksensa. Tämän vuoksi jokaisella on oma käsityksensä tapahtuman onnistumisesta, eikä sen onnistumista voida siis varmistaa etukäteen. (Iiskola-Kesonen 2004, 16.) Kaikki tapahtumat ovat lisäksi ainutkertaisia, eikä niitä voida toistaa sellaisenaan. Vaikka esimerkiksi Olympialaiset on järjestetty jo lukuisia kertoja, ei niitä voida järjestää ikinä täysin samalla kaavalla. Tapahtumia järjestävät organisaatiot voivat kyllä oppia edellisistä tapahtumista. (Robinson & Palmer 2011, 177.)

Vapaaehtoiset ovat avainasemassa onnistuneen tapahtuman järjestämisessä (Iiskola-Kesonen 2004, 46). Myös Ringuet (2012) kirjoittaa, että vapaaehtoiset ovat minkä tahansa onnistuneen liikuntatapahtuman sydän. Ilman heitä ei menestyksekkään liikuntatapahtuman järjestäminen voisi onnistua. Vapaaehtoiset tarjoavat tapahtumajärjestäjille laajan tietopohjan sekä valikoiman erilaisia taitoja. Liikuntatapahtumissa vapaaehtoiset voivat toimia esimerkiksi kilpailujen järjestämisessä, yhteistyössä mukana toimiminen eri tiimien, median sekä turvallisuusorganisaation kanssa sekä tarjota palveluita urheilijoille, sponsoreille sekä muille organisaation vaatimille tahoille. Liikuntatapahtuman järjestäjien tuleekin luottaa vapaaehtoisten tietoihin, taitoihin ja kokemuksiin varmistaakseen tapahtuman onnistumisen. (Ringuet 2012, 155, 160.)

Suurin osa suomalaisista tapahtumista järjestetään vapaaehtoisvoimin. Tapahtumiin liittyvä vapaaehtoistoiminta on jaksottaista ja sen takia niihin onkin usein helpompi löytää vapaaehtoisia, kuin perinteiseen jatkuvaan vapaaehtoistyöhön esimerkiksi yhdistyksissä. Nykyään vapaaehtoistyöhön liittyy kuitenkin enemmän varainhankintaa ja vapaaehtoistyötä ei siis enää tehdä aina pelkästään tekemisen ilosta vaan usein tarkoituksena on tukea esimerkiksi oman perheen harrastuksia. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Suomalaiset ovat hyvin kiinnostuneita toimimaan urheilun ja liikunnan parissa. Kuten jo aiemmin Yeungin (2002) tutkimuksessa selvisi, että juuri urheilu ja liikunta ovat suosituimpia vapaaehtoistoiminnan alueita Suomessa, vuonna 2010 tehty tutkimus osoittaa toisenlaisia tuloksia. (Harju 2010, 119.) Kansalaisareena ry:n ja Taloustutkimuksen tekemän tutkimuksen (2010) mukaan taas liikunnan ja urheilun sektorilla tehdään Suomessa vasta

kolmanneksi eniten vapaaehtoistoimintatunteja. Heidän mukaan eniten vapaaehtoistoiminnan tunteja käytetään senioreihin ja ikäihmisiin ja toiseksi eniten lapsiin ja nuoriin. (Kansalaisareena ry:n esitys 2011.)

Paitsi, että vapaaehtoistoiminta on korvaamatonta liikuntatapahtumille, on sen arvioitu arvokin merkittävä. Tilastokeskuksen artikkelin (2006) mukaan pelkästään seuroissa ja liikuntatapahtumissa tapahtuvan vapaaehtoistyön arvoa laskiessa voidaan päästä hyvinkin suuriin summiin. Riippuen tietenkin siitä, mitä vertailuarvoa käytetään tuntityön hintana. (Tilastokeskus 2006.)

4 Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen liikuntatapahtumissa

Tärkeimpiä asioita tapahtuman järjestämisessä on innokkaiden ja motivoituneiden vapaaehtoisten löytäminen ja valitseminen (Mäkilampi & Puistola 2008, 9; Wagen & White 2010, 182). Vapaaehtoisten vapaa-ajasta kilpailevat monet asiat ja tämä asettaakin suuria haasteita tapahtumien rekrytoinnille ja mahdollisten vapaaehtoisten innostamiselle. Onnistuneet tapahtumat kuitenkin kertovat, että hyvin suunniteltu ja ohjattu talkootyö vetää myös kiireiset ihmiset mukaansa ja antaa heille parhaimmillaan hienoja elämyksiä. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Yksi tärkeä edellytys liikuntatapahtuman järjestämisessä on, että organisaatiolla on työntekijä, joka vastaa vapaaehtoistoiminnasta, esimerkiksi vapaaehtoispäällikkö (Kansalaisareena ry: esitys 2; Mallen & Adams 2013, 60). Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen liikuntatapahtumassa tulee suunnitella huolellisesti aina vapaaehtoisten rekrytoinnista heidän kiittämiseensä asti (Iiskola-Kesonen 2004, 43).

4.1 Vapaaehtoisten rekrytointi

Tapahtuman vapaaehtoisten rekrytoinnin onnistuminen on tärkeää ja vastuuhenkilöiden etsimiseen kannattaa käyttää riittävästi aikaa. Se kannattaa myös tehdä avoimin mielin, sillä innostuneita ja osaavia tekijöitä voi löytyä yllättävistäkin paikoista. (Iiskola-Kesonen 2004, 40.) Wagen ja White (2010) neuvovat, että parhaita paikkoja vapaaehtoisten etsimiseen ovat erilaiset vapaaehtoisorganisaatiot sekä eriasteiset koulut ja opistot (Wagen & White 2010, 169). Myös vapaaehtoisten toiveiden ja taitojen selvittäminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan etsiä heille heidän omia taitoja ja toiveita vastaavia työtehtäviä. Lisäksi vapaaehtoisten rohkaiseminen erilaisiin tehtäviin on tärkeää, sillä aina kaikilla ei ole mahdollisuutta päästä juuri haluamaansa työtehtävään. (Iiskola-Kesonen 2004, 40; Mallen & Adams 2013, 60.)

Vapaaehtoisten rekrytointi tulee aloittaa tarpeeksi aikaisin. Ennen sitä täytyy kuitenkin miettiä kuinka monta vapaaehtoista tapahtumaan haetaan, kuinka moneen erilaiseen tehtävään sekä vaaditaanko vapaaehtoisilta jotain erityistaitoja. Tämän jälkeen pitää löytää paikkoja, josta voisi löytää tapahtumaan sopivia vapaaehtoisia ja keksiä paras keino ottaa heihin yhteyttä. (Mallen & Adams 2013, 59–60.) Quirk (2009) suosittelee ”värvääjiä”, jotka henkilökohtaisesti kysyvät ystäviään ja tuttaviaan vapaaehtoiseksi. Kasvotusten kysyttynä henkilön lähteminen mukaan vapaaehtoistoimintaan on paljon todennäköisempää. Tämä on myös hyvin tehokas tapa laajentaa tietoisuutta tapahtumasta. Pitää muistaa, että mitä

enemmän ihmisiä tapahtuman verkostossa on, sitä helpompi on saada lisää vapaaehtoisia. (Quirk 2009.)

Vapaaehtoisten tulee tietää tarkasti mitkä ovat heidän tehtävänsä ja vastualueensa. Heidän tulee myös tietää se, mitä taitoja kuhunkin tehtävään vaaditaan. Vapaaehtoisille tulisi myös tarjota mahdollisimman realistinen arvio siitä, kuinka paljon aikaa toiminta edellyttää. Rekrytoinnin tulee siis olla selkeää ja realistista sekä sen tulee kertoa kunkin tehtävän odotukset. (Mallen & Adams 2013, 60.)

Tärkeä asia vapaaehtoisten rekrytoinnissa on kuhunkin tehtävään liittyvien riskien huomiointi. Riskin voi aiheuttaa joko organisaatio tai vapaaehtoinen itse. Riskit tulee yrittää minimoida, mutta todennäköisesti niiltä ei voida kuitenkaan kokonaan välttyä. Riskien minimointiin liittyvät muun muassa vapaaehtoisten huolellinen kouluttaminen sekä heidän johtaminen ja valvonta. (Mallen & Adams 2013, 60.)

Rekrytointiprosessissa pitää luonnollisesti luoda ilmoittautumislomake. Ilmoittautumislomakkeen tulee olla selkeä ja siinä kysyttävien kysymysten suunnittelu kannattaa tehdä huolellisesti. Hyvin suunnitellut kysymykset auttavat vapaaehtoispäällikköä tai vastaavassa roolissa toimivaa arvioimaan, mitä vapaaehtoisella olisi organisaatiolle tarjota ja sopisiko tämä johonkin tiettyyn tehtävään erityisesti. Tämä helpottaa prosessia suunnattomasti. (Mallen & Adams 2013, 61.)

4.2 Vapaaehtoisten kouluttaminen

Kun rekrytointiprosessi on valmis ja sopivat vapaaehtoiset ovat löydetty eri tehtäviin, tulee vapaaehtoisille kertoa heidän tehtävistään sekä tapahtumasta ylipäätään. Vapaaehtoisten työntekijöiden tehtävien tulisi vastata sekä tapahtuman tarpeita että vapaaehtoisen omia mielenkiinnonkohteita. (Mallen & Adams 2013, 60–61; Wagen & White 2010, 177.) Myös Porkka (2009) toteaa, että vapaaehtoisten olemassa olevat tiedot, käsitykset ja uskomukset tuleekin ottaa vapaaehtoisten ohjauksen lähtökohdiksi. Laadukkaan vapaaehtoistoiminnan edellytyksiä ovat osaavat ja uuden oppimiseen kykenevät työntekijät. (Porkka 2009, 32.) Tapahtuman työnantajan velvollisuuksiin kuuluu lisäksi myös tiedottaminen työ-sopimuksista ja vakuutuksista (Eväsoja & Peltola 2015).

Ihmiset ilmoittautuvat vapaaehtoisiksi, koska heillä on kiinnostusta juuri siihen tapahtumaan tai organisaatioon. On siis reilua olettaa, että he haluavat menestyä omassa tehtävässään mahdollisimman hyvin ja että he haluavat myös tapahtuvan ja/tai organisaation menestyvän. Vapaaehtoisista vastaavan – esimerkiksi vapaaehtoispäällikön – tuleekin tarjota vapaaehtoisille tarvittavat välineet ja koulutuksen, jotta vapaaehtoisella sekä tapahtumalla on mahdollisuus menestyä. (Mallen & Adams 2013, 60–61.)

Myös Iiskola-Kesonen (2004) kertoo, että vapaaehtoisten perehdyttämisessä on tärkeää, että tekijät tietävät miksi tapahtumaa järjestetään, mitkä ovat sen tavoitteet sekä mitkä ovat heidän tehtävänsä tapahtuman aikana. On myös muistettava painottaa, että heidän työpanoksensa on tärkeä ja että jokainen on omalla toiminnallaan vastuussa laadusta ja tapahtuman onnistumisesta. (Iiskola-Kesonen 2004, 41.)

Vapaaehtoisten kouluttaminen on avainasemassa myös tekijöiden viihtyvyyden kannalta. Kun koulutus on suunniteltu ja toteutettu huolella, viihtyy työntekijä työssään ja tekee sen hyvin. On väärin ajatella, että vapaaehtoista työntekijää ei saa rasittaa ylimääräisellä tiedolla ja koulutuksilla, sillä on tärkeää antaa hänelle tarpeeksi tietoa, jotta hän voi onnistua tehtävässään. (Iiskola-Kesonen 2004, 41.)

Nykyisin usein vapaaehtoinen toivoo, että työ olisi miellyttävää ja että hän saisi jonkinlaisen korvauksen menetetyistä vapaa-ajasta. Työskentelyilmapiiri tekee kuitenkin epämieluisastakin työtehtävästä nautittavamman, joten siihen kannattaa erityisesti panostaa. Vapaaehtoisten työt tulee suunnitella siten, että niihin on helppo tulla ja että työskentelemisenkin olisi mukavaa. Näin kasvatetaan myös todennäköisyyttä, että vapaaehtoinen on käytettävissä myös seuraavissakin tapahtumissa. (Iiskola-Kesonen 2004, 40.)

Koulutukset voivat olla hyvin erilaisia tehtävästä ja siihen liittyvistä riskeistä riippuen. Joissain yksinkertaisissa tehtävissä vapaaehtoisten kouluttamiseksi riittävät esimerkiksi orientaatiopalaverit, mutta korkeamman riskin tehtävissä saatetaan tarvita jopa intensiivistä harjoittelua. Tavoitteena on, että jokainen pystyy suorittamaan tehtävänsä, aiheuttamatta vaaraa itselleen tai kenellekään muulle. Vapaaehtoisille tulee myös selkeästi osoittaa, mistä heidän työnsä alkaa ja mihin se päättyy. Tämä helpottaa vapaaehtoista näkemään oman työnsä rajat ja pysymään niissä. Rajojen ulkopuolelle meneminen saattaa lisätä vapaaehtoiseen ja tapahtumaan liittyviä riskejä. (Mallen & Adams 2013, 62.)

Totuuden hetket -käsite kuvaa sitä tilannetta, jossa osallistuja ja tapahtuman järjestäjä ovat vuorovaikutuksessa. Tapahtumassa saattaa olla useita totuuden hetkiä ja ne kaikki muokkaavat osallistujan mielipidettä tapahtumasta. Nämä kohtaamiset kertovat tapahtuman todelliseen laadun ja sen takia vapaaehtoisten riittävä kouluttaminen on avainasemassa tapahtuman onnistumisen kannalta asiakkaan näkökulmasta. (Iiskola-Kesonen 2004, 30.)

Vapaaehtoisten tulee tietää oikeat vastuuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa. Erilaiset esitteet tuleekin siis suunnitella huolella, sillä kun osallistujalla ilmenee kysyttävää, hän valitsee usein ensimmäisenä löytämänsä puhelinnumeron. Onkin siis tärkeää suunnitella vapaaehtoisille annettava materiaali huolellisesti. (Iiskola-Kesonen 2004, 11.)

Mallen ja Adams (2013) toteavat, että jokaiselle vapaaehtoiselle tulisi tarjota käsikirja paperisena tai esimerkiksi tulostettavana versiona netin välityksellä. Vapaaehtoisilla tulee olla mahdollisuus käyttää käsikirjaa aina tarvittaessa. Olisi myös tärkeää, että käsikirjasta löytyisi jokin toimiva tapa esittää kysymyksiä sekä antaa palautetta. (Mallen & Adams 2013, 61.)

4.3 Vapaaehtoisten johtaminen

Porkka (2009) kirjoittaa, että vapaaehtoistoiminnan johtamisesta ei Suomessa ole käyty nimeksikään julkista keskustelua. Kriisikeskusjohtaja Eeva-Liisa Lindholm (2006) sanoo, että *”johtamisen avulla pitää luoda sellaiset edellytykset, että vapaaehtoisten on turvallista ja mukavaa työskennellä ja että toiminta mahdollistaa vapaaehtoisten oman kasvun ja kehityksen”*. Johtaminen on huolehtimista organisaatioista, rakenteista, pelisäännöistä, toimintatavoista, työnjaoista ja jaksamisesta. (Porkka 2009, 81.)

Järjestöjohtaminen on ennen kaikkea ihmisten johtamista. Usein kuulee väitettävän, että vapaaehtoisia ei johdeta, heitä ohjataan, kannustetaan ja palkitaan. Heitä ohjataan suostuttelemalla ja vetoamalla, rohkaisemalla ja kannustamalla, kiittämällä ja palkitsemalla, huomioimalla ja arvostusta osoittamalla. Minkäänlainen käskytyks tai vaatiminen ei ole mahdollista vapaaehtoistoiminnassa. (Harju 2004, 125.) Vapaaehtoisia tulee siis kohdella vertaisenaan (Wagen & White 2010, 177).

On tärkeä muistaa, että vapaaehtoistyö ja ammatillinen työ eivät voi korvata toisiaan. Ne toimivat tasavertaisina rinnakkaisina tai vaihtoehtoisina tukimuotoina. Vapaaehtoistyötä tuleekin johtaa ja organisoida tukien ja mahdollistaen, ei määräten. (Porkka 2009, 65.)

livosen (2011) mukaan tapahtumissa johtaminen poikkeaa monelta osin muiden organisaatioiden johtamisesta. Vapaaehtoiset sekä johtavat ja ohjaavat toimintaa että toteuttavat sitä. Vapaaehtoisten johtamisessa korostuu enemmän johtajan karisma sekä ihmisten innostaminen, motivointi ja ohjaaminen. (Iivonen 2011, 8.)

Vuoti (2006) korostaa, että johtamisen tulisi koostua organisointikyvyistä ja koordinointitaidoista, mutta sen tulee sisältää ihmistuntemusta, empatiaa, herkkyyttä ja vuorovaikutuksellisuutta. Sen tulee siis sisältää yhtä aikaa sekä toimintaa tukevaa organisointia että iloista huoletonta tekemisen riemua, joka mahdollistaa joustavaa ja luovaa toimintaa. (Vuoti 2006, 39–40.)

Vapaaehtoistoiminnassa on kyse yhteisestä, positiivisesta tekemisestä. Tärkeitä tekijöitä ovatkin keskinäinen vuorovaikutus ja vertaistuki sekä yhteiset tapaamiset, jotka antavat tilaisuuden tutustua muihin vastaavissa tehtävissä toimiviin sekä vaihtaa kuulumisia. (Porkka 2009, 75.)

Kun tapahtuma pyörähtää käyntiin, kaiken tulee olla valmista. Tapahtuman aikana ilmenee monia erilaisia tilanteita ja mahdollisesti ongelmia, joista tulee selvitä. Hyvin koulutetut ja innostuneet työntekijät osaavat ratkaista suurimman osan ongelmista itse. Vapaaehtoisten hyvä ilmapiiri auttaa myös monien ongelmien ratkaisemisessa ja hyvä henki tekijöiden keskuudessa välittyy koko tapahtumaan. Tapahtuman mahdolliset epäkohdat eivät saa vaikuttaa sen sujumiseen tai osallistujien tyytyväisyyteen. Hankaliin ja yllättäviin tilanteisiin tuleekin suhtautua avoimesti. On turha lähteä tappelemaan tai etsimään syyllistä. Toki ongelmien syyt on hyvä käydä läpi jälkeenpäin, jotta ne osataan välttää tulevaisuudessa. (Iiskola-Kesonen 2004, 11.)

4.4 Vapaaehtoisten motivointi ja huomioiminen

Tapahtuman järjestäjien tulee muistaa, että toiminta tapahtuu vapaaehtoisten vapaa-ajalla ja sen on tarkoitus olla heille viihteellistä. Pitääkseen vapaaehtoiset sitoutuneina, tulee järjestäjien tehdä toiminnasta mahdollisimman nautittava kokemus jokaiselle vapaaehtoiselle. (Ringuet 2012, 160.)

Vapaaehtoisten viihtyvyyteen vaikuttavat monet asiat. Esimerkiksi vapaaehtoisten riittäväällä kouluttamisella, valvonnalla ja palautteen saamisella voidaan vaikuttaa heidän viihtyvyyteensä. (Mallen & Adams 2013, 62.) Hölsömäki (2008) sanoo, että vapaaehtoisia kannattaa arvostaa ja heidän jaksamista tulee tukea. Esimerkiksi riittävää perehdytystä toivotaan ja arvostetaan, sillä se auttaa vapaaehtoista toimimaan ja jaksamaan. (Hölsömäki 2008, 111.)

Paitsi että jokaista työntekijää on arvostettava, on se myös osoitettava heille tapahtuman aikana. Vapaaehtoisten työpanoksen huomioiminen ja heidän kiittäminen on erittäin tärkeä osa motivointia. Lisäksi vapaaehtoisia on hyvä muistaa paitsi kiittämisellä, myös jonkinlaisilla päättäjaisillä tai kiitosjuhilla. Tämä tuo vapaaehtoiselle paitsi hyvän mielen, myös mahdollisuuden tavata muita vapaaehtoisia ja jopa heitä, joiden tapahtumaan ollaan oltu järjestämässä. (Iiskola-Kesonen 2004, 11, 40.) Myös esimerkiksi vaatteen saaminen voi motivoida joitakin ja yhtenäinen asu paitsi lisää yhteenkuuluvuutta, kertoo se myös hyvästä palvelusta asiakkaille (Iiskola-Kesonen 2004, 11, 40; Mallen & Adams 2013, 64).

Myös Eväsojan ja Peltolan Tapahtumajärjestämisen oppaassa neuvotaan, että kiitoksen ilmaiseminen tekijöille on aina tarpeen. Konkreettisilla toimenpiteillä voidaan varmistaa, että vapaaehtoisia on jatkossakin. Jos järjestää vapaaehtoisille kiitostilaisuuden, saattaa jokin muisto, eräänlainen kiitoslahja tilaisuudesta olla paikallaan. Tämä toimii samalla myös hyvänä tapahtuman jälkimarkkinointina. (Eväsoja & Peltola 2015.)

5 Gymnaestrada-tapahtuma

Unelma World Gymnaestradan järjestämisestä on jo kauan ollut suomalaisen voimisteluväen haaveena ja toiveena. Vuosina 2007–2008 Suomen Voimisteluliitto teki mittavan selvitystyön siitä onko Suomen Voimisteluliiton mahdollista järjestää Gymnaestrada Suomessa joko vuonna 2015 tai vuonna 2019. Gymnaestradan järjestämisellä nähtiin saavutettavan merkittäviä etuja koko suomalaiselle voimistelulle: voimistelijoille harrastelijoista huippu-urheilijoihin, seuroille, toimijoille ja liitolle. Selvitystyö osoitti, että liiton on mahdollista järjestää Gymnaestrada Helsingissä vuonna 2015. Suomen Voimisteluliiton hallitus teki tältä pohjalta 6.9.2008 päätöksen lähteä tavoittelemaan Gymnaestradan järjestämisoikeutta Suomeen ja Helsinkiin. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

Vuosina 2009–2010 Voimisteluliitto toteutti määrätietoisen ja suunnitelmallisen hakutyön yhdessä kumppaneidensa Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Gymnaestradan 2015 järjestäjä päätettiin Kansainvälisen Voimisteluliiton FIG:n (Fédération Internationale de Gymnastique) neuvoston kokouksessa 12.–13.5.2010 Japanin Chibassa. Suomen Voimisteluliitto voitti äänestyksen jo ensimmäisellä kierroksella saatuaan yksinkertaisen äänten enemmistön eli 19 ääntä. Espanjan ja Norjan Voimisteluliitot saivat kumpikin kahdeksan ääntä ja Ruotsin liitto kaksi ääntä. Gymnaestrada 2015 on suurin Suomessa tähän mennessä järjestetty kansainvälinen tapahtuma. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

5.1 Tapahtuman tavoitteet ja tehtävät

Gymnaestrada-voimistelufestivaali on kansainvälinen voimistelun suur tapahtuma, joka järjestetään aina neljän vuoden välein. Ensimmäinen Gymnaestrada on järjestetty jo vuonna 1953 Alankomaissa Rotterdamissa ja nyt se järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa 12.–18.7.2015. Gymnaestrada on tapahtuma, joka sopii kaikille iästä ja sukupuolesta riippumatta. Tapahtumassa ei kilpailla, vaan esitetään kaiken tasoista voimistelua sekä maksullisilla että maksuttomilla lavoilla. Gymnaestrada nostaa esille erityisesti harrastetapahtumana yhteisöllisyyden mahdollisuudet ja tarpeellisuuden nykyaikana. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

Tapahtuman järjesti Suomen Voimisteluliitto, Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö yhteistyössä kansainvälisen voimisteluliiton FIG:in kanssa. Tapahtumaan saapui

osallistujia viidestä eri maanosasta ja yhteensä yli 50 maasta noin 21 000 henkilöä. Viestintä tapahtumassa tapahtui pääosin englanniksi ja espanjaksi. Tapahtuman virallinen nimi on 15th World Gymnaestrada 2015, Helsinki. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

Gymnaestrada 2015 oli kansainväliseltä tasoltaan suurin Suomessa koskaan järjestetty liikuntatapahtuma. Tapahtumapaikkana toimi Helsingin keskustan läheisyydessä olevat yli 15 esiintymisareenaa, joissa esitettiin yhteensä yli 200 tunnin edestä voimistelua näiden seitsemän päivän aikana. Keskeisempiä tapahtumapaikkoja tapahtumassa oli Messukeskus, Olympiastadion, Sonera Stadium sekä Helsingin jäähalli. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

Tapahtuman missiona oli toteuttaa unelma järjestämällä Gymnaestrada Suomessa. Näin Suomi sai kansainvälisen voimisteluperheen vieraakseen ja voimistelun vetovoimaa saatiin lisättyä Suomessa. Tarkoituksena oli saada jokaiselle osallistujalle ainutlaatuinen kokemus. Gymnaestrada 2015-tapahtuman arvot olivat: yhdessä tehden, avoimesti, suurella sydämellä ja tapahtuman slogan oli ”Make the Earth Move – with Your Heart”. (Gymnaestrada - projektisuunnitelma 2012.)

5.2 Vapaaehtoiset Gymnaestradassa

Vapaaehtoisten merkitys Gymnaestradassa, niin kuin monessa muussakin liikuntatapahtumassa oli korvaamaton. Niinpä vapaaehtoisten rekrytointi aloitettiin jo toukokuussa 2014. Vapaaehtoisia pyrittiin löytämään eri kanavia pitkin. Tavattiin eri liittoja, sekä niihin oltiin sähköisesti yhteydessä, sekä lähetettiin suoria sähköposteja muissa tapahtumissa mukana olleisiin vapaaehtoisiin. Yhteyttä otettiin myös eri lajien seuroihin, liittoihin, urheiluoopistoihin, oppilaitoksiin sekä muihin yhdistyksiin: partioihin, Marttoihin, maahanmuuttajayhdistyksiin, eläkeliittoon, sotilaskotinaiisiin, vanhempainyhdistyksiin ja niin edespäin. Lisäksi valtakunnallisia lehtimainoksia oli muun muassa Ilta-Sanomissa sekä Helsingissä käytettiin myös katumainoksia. Viimeinen ilmoittautumispäivä vapaaehtoiseksi oli 30.6.2015. (Sahala 24.6.2015.)

Lopulta tapahtuma saavutti noin 1600 vapaaehtoista. Vapaaehtoisilla oli hyvin erilaisia tehtäviä: asiakas- ja VIP-palvelut, ensiapu ja lääkintä, hallinto ja myynti, info, kuljetus, logistiikka ja varastointi, maskotti, näytösvastuuhenkilöt, ohjelma-avustajat, rakennus ja purku, ruokailu, turvallisuus, viestintä ja media, voimisteluohjaajat sekä ympäristöpalvelut. (Gymnaestrada 2015.)

Vapaaehtoisille järjestettiin kolme koulutusta sekä arki-ilta-, että viikonloppukoulutuksina Helsingissä 23.5. ja 26.6. sekä Tampereella 6.6. Koulutuksissa vapaaehtoisille selvisivät tulevat työtehtävät, työajat sekä tärkeimmät tiedot tapahtumaan liittyen. Koulutuksiin pääsi yhteensä noin 740 vapaaehtoista. Niille vapaaehtoisille, jotka eivät päässeet koulutuksiin lähetettiin sähköpostilla ohjeet kuinka toimia. Gymnaestradan nettisivuilta löytyi koulutuksen yleisosan materiaalit, joihin tuli itsenäisesti tutustua. Myös sivuilta löytyvään tietovisaan piti vastata. Tietovisa sisälsi tärkeitä kysymyksiä Gymnaestradasta, joihin kaikkien tapahtuman vapaaehtoisten pitäisi osata vastata. Vastaukset kaikkiin kysymyksiin löytyi vapaaehtoisten käsikirjasta. Tarkemmat tiedot työtehtävistä sai omalta tiiminvetäjältään ennen työvuoroaan. (Sahala 24.6.2015.)

Gymnaestrada 2015 vapaaehtoisilla oli mahdollisuus tutustua ja saada kansainvälisiä ystäviä sekä päästä nauttimaan tapahtumasta. Lisäksi vapaaehtoisten edut olivat hyvin monipuoliset. Jokaiselle vapaaehtoispäivälle (noin kahdeksan tunnin työpanos) vapaaehtoiselle tarjottiin lämmin ateria sekä kahvit, Helsingin sisäisen liikenteen lippu, tapaturma- ja vastuuvakuutus, työtodistus ja vapaaehtoispassi ja siihen kuuluvat edut. Vapaaehtoispassilla sai 9.-20.7.2015 erilaisia etuja monipuolisista ruokapaikoista, aktiviteeteista sekä ostoksista. Lisäksi vapaaehtoiset saivat omaksi tehtävään soveltuvan vaatetuksen. (Gymnaestrada 2015.)

Sunnuntaina 19.7.2015 tapahtuman vapaaehtoisille järjestettiin myös kiitostilaisuus Paavo Nurmen aukiolla klo 13:00–16:00. Kiitostilaisuuteen ilmoittautui lähes 700 vapaaehtoista. Kiitostilaisuudessa ohjelmassa oli arvontoja, syömistä ja juomista sekä mukavaa yhdessä oloa muiden tapahtuman vapaaehtoisten kanssa. Lisäksi kiitostilaisuuteen saapuneille vapaaehtoisille jaettiin yllätykseksi kangaskassi, joka sisälsi pienen lahjan. (Sahala 10.8.2015.)

Tapahtuman jälkeen kaikille vapaaehtoisille lähetettiin palautekysely 21.7.2015, jossa kartoitettiin vapaaehtoistoiminnan organisoimisen onnistumista ja sen kehityskohtia. Kyselyyn oli aikaa vastata 2.8. asti ja kyselystä lähetettiin kaksi sähköpostia, jotta se tavoittaisi mahdollisimman monta vapaaehtoista. Kyselyyn vastasi 573 vapaaehtoista. (Sahala 10.8.2015.)

6 Työn tavoitteet

Opinnäytteeni tavoitteena oli tuottaa käsikirja Gymnaestrada 2015 – tapahtuman vapaaehtoisille. Käsikirjan kohderyhmänä olivat kaikki tapahtumaan osallistuvat vapaaehtoiset. Suurimman hyödyn siitä saattoivat saada kuitenkin ne vapaaehtoiset, jotka eivät päässeet vapaaehtoisiksi, sillä käsikirjasta löytyi tärkeimmät tiedot koulutuksessa käydyistä asioista.

Tarkoituksena oli, että käsikirjan avulla vapaaehtoiset löytäisivät vastauksen kaikkiin tapahtuman aikana ilmeneviin kysymyksiin ja mahdollisiin ongelmiin. Erittäin oleellista oli myös tärkeiden yhteystietojen löytyminen helposti, jotta muun muassa ilmaantuneiden puutteiden eteenpäin kertominen oli mahdollisimman helppoa. Näin tapahtuman laatua saatiin parannettua entisestään.

Käsikirja julkaistiin 18.6.2015 Gymnaestradan nettisivuille. Sen sai auki kaikilla erilaisilla mobiililaitteilla: esimerkiksi älypuhelimella, tabletilla ja tietokoneella. Käsikirjan sai halutesaan myös tulostettua PDF-versiona.

7 Työn eteneminen

Sain koulun kautta mahdollisuuden päästä mukaan Gymnaestrada 2015 - tapahtuman järjestämiseen. Ensimmäinen tapaamisemme Katriina Sahalan kanssa oli Suomen Voimisteluliiton tiloissa Helsingissä 7.10.2014. Katriina Sahala työskenteli Gymnaestrada 2015 – tapahtumassa vapaaehtoispäällikkönä.

Tapaamisessa pohdimme meidän opiskelijoiden roolia tapahtumassa ja minua pyydettiin tekemään käsikirja tapahtumaan sen noin 1 600 vapaaehtoiselle. Vapaaehtoisten merkitys tapahtuman onnistumiselle on siis hyvin suuri. Koska vapaaehtoisia on kuitenkin niin paljon, on tärkeää, että kaikilla on yhteinen käsikirja, josta löytyy kaikki tarvittavat tiedot. Näin varmistetaan, että kaikilla vapaaehtoisilla ovat samat tiedot ja ohjeet toimintatavoista tapahtuman aikana. Tällä minimoidaan tapahtumassa tapahtuvia ongelmia ja pyritään takaamaan kaikille tapahtumaan osallistujille onnistunut ja mukava viikko.

Lisäksi pääsisin itse tapahtumaan töihin vapaaehtoistoimistoon 12.–18.7.2015 työn toimeksiantajan Katriina Sahalan ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Toimistossa tehtäviini kuului vapaaehtoisten akkreditointi, heidän kysymyksiinsä vastaaminen sekä reagointi mahdollisiin muutoksiin.

7.1 Suunnittelu

Vapaaehtoisten käsikirjan tuli olla valmis minun osaltani maaliskuuhun 2015 mennessä, joten aloitin sen suunnittelun heti tehtävänannon jälkeen 7.10.2014. Suunnitteluvaiheessa hahmottelin käsikirjan sisältöä ja rakennetta. Halusin, että se etenee johdonmukaisesti ja on helposti luettavissa. Luonnollista olikin aloittaa sisällysluettelon tekemisestä.

Aluksi tutustuin huolellisesti muiden suurien tapahtumien vapaaehtoisten käsikirjoihin saadakseni kuvan, siitä mitä minulta odotetaan ja millaisia asioita käsikirjasta tulee löytyä. Muista vapaaehtoisten käsikirjoista sainkin paljon apua tähän. Näin millaiset asiat aina toistuivat käsikirjojen sisällöissä tapahtumasta riippuen ja miten erilaisiksi käsikirjat oli tehty. Ennen käsikirjan tekoa hain myös paljon teoretietoa vapaaehtoistoiminnasta tekemiseni pohjalle ja aloitinkin samalla opinnäytetyöni teoriaosuuden kirjoittamista. Tästä oli hyötyä erittäin paljon käsikirjan teossa.

Jotta saisin käsikirjan valmiiksi maaliskuussa 2015, hahmottelin itselleni aikatauluja, siitä milloin minkäkin kappaleen tulisi olla valmis. Aikataulut eivät kuitenkaan sellaisenaan toimitaneet, sillä käsikirjan eteneminen oli pitkälti kiinni siitä, milloin mikäkin asia varmistui Gymnaestrada 2015 – tapahtumaorganisaation puolesta.

7.2 Toteutus

Opinnäytetyöni aiheen varmistumisen ja suunnitteluvaiheen jälkeen alkoi käsikirjan työstäminen. Tein käsikirjaa tiiviissä yhteistyössä Katriina Sahalan kanssa. Yhteistyö Katriinan kanssa sujui erittäin hyvin. Kirjoitin käsikirjaa Word-tiedostoon, jonka lähetin aina Katriinalle kysymyksineen luettavaksi ja tarkistettavaksi. Ensimmäisen version lähetin Katriinalle 14.1.2015. Tämän jälkeen käsikirja on laajentunut ja muokkaantunut vielä moneen otteeseen. Lopullinen julkaistu käsikirja on versio 11.

Katriina vastasi nopeasti sähköposteihini ja näin saimme käsikirjan sisällön luotua niin, että tapasimme vain kolmesti tämän koko projektin aikana. Syksyllä saadessani toimeksiannon, toukokuussa käsikirjan viimeistelyssä ja itse Gymnaestrada 2015 – tapahtumassa.

Vaikka yhteistyömme sujui vaivatta, oli käsikirjan etenemisessä ongelmia. Monet tapahtumaan liittyvät asiat, jotka käsikirjasta tulisi löytyä, muuttuivat jatkuvasti tai selvisivät vasta juuri ennen tapahtumaa. Joten vaikka käsikirja valmistuikin minun osaltani ajallaan maaliskuun alussa, oli siinä vielä monia aukkoja, jotka täytyivät vasta vähän ennen tapahtumaa. Käsikirjan teossa minun ja Katriinan yhteistyön lisäksi minua helpotti suuresti jo itse hankittu teoretieto sekä muiden tapahtumien käsikirjat. (Kuvio1.)

Toukokuun lopulla menin Helsinkiin vapaaehtoisten koulutustilaisuuteen. Näin muitakin vapaaehtoistoimistossa työskenteleviä henkilöitä sekä sain joitakin lisätietoja työtehtäviini liittyen. Mutta koska olen kuitenkin ollut niin aktiivisesti itse tekemässä tapahtuman käsikirjaa, en uutta tietoa koulutuksessa kauheasti saanut. Koulutus oli kuitenkin erittäin hyvin järjestetty ja uskon siitä olleen paljon hyötyä tapahtuman vapaaehtoisille.

Koulutuksen yhteydessä Katriina pyysikin minut Suomen Voimisteluliiton toimistolle auttamaan käsikirjan viimeistelyssä. Käsikirja oli jo hyvässä vaiheessa, mutta nyt minun oli tarkoitus tehdä puuttuvat loppusilaukset, jotta käsikirja saataisiin julkaistua kesäkuun aikana. Pääsinkin siis täyttämään kaikki puuttuvat kohdat, jotka nyt olivat varmistuneet, sekä vaikuttamaan suuresti manuaalin ulkoasuun. Gymnaestradassa työskentelevä Joana Alberto

opetti minulle Mobie Zine-ohjelman käytön, johon käsikirja upotettiin. Mobiezine.fi-sivusto tulikin hyvin tutuksi tämän projektin aikana. Sivusto skaalautuu aina parhaimpaan kokoon ja muotoon, riippuen millä laitteella käsikirja avataan.

Suomen Voimisteluliitossa käydessäni sain siis paljon tehtävää ja seuraavat päivät menivätkin käsikirjaa päivittäessä sekä Word-muotoon että nettiversioon. Pidimme koko ajan Word-tiedoston ajan tasalla, jotta emme olisi pulassa, jos nettiversio syystä tai toisesta kaatuisi. Vapaaehtoisten käsikirjan saimme julkaistua torstaina 18.6.2015 Gymnaestradan nettisivuille sekä suomeksi että englanniksi. Joana Alberto käänsi käsikirjan englanniksi. Käsikirjan julkaisemisesta lähetettiin kaikille vapaaehtoisille sähköpostia, jotta se varmasti saavuttaisi mahdollisimman monen tapahtuman vapaaehtoisista.

Kuvio 1. Käsikirjan työstäminen ja sen arviointi

7.3 Käsikirjan arviointi

Minulla oli loistava mahdollisuus arvioida käsikirjan etenemistä ja onnistumista koko prosessin aikana. Sain jatkuvasti palautetta käsikirjan etenemisestä opinnäytetyöni toimeksiantajalta sekä pääsin itse tapahtumaan vapaaehtoistoimistoon havainnoimaan käsikirjan onnistumista. Lisäksi vapaaehtoisille lähetetyn palautekyselyn avulla pystyin melko luotettavasti arvioimaan käsikirjan onnistuneisuutta. (Kuvio 1.)

7.3.1 Toimeksiantajan palaute

Valmistimme vapaaehtoisten käsikirjan tiiviissä yhteistyössä opinnäytetyöni toimeksiantajan Katriina Sahalan kanssa ja sainkin jatkuvasti palautetta käsikirjasta. Jo alkuvuodesta käsikirja alkoi olla jo melko pitkällä ja 16.1.2015 Katriina kirjoitti sähköpostissaan: ” Olit koostanut tosi hyvän pohjan. Valitettavasti tällainen käsikirja elää koko ajan ja tulee vielä elämään jonkin verran. Eli joudumme pallottelemaan tätä vielä muutamaan kertaan.”

Vaikka siis olisimme halunneet julkaista käsikirjan kuinka aikaisin, se ei olisi onnistunut, sillä tapahtuman kaikki yksityiskohdat saattavat selvitä vasta hetkeä ennen tapahtumaa. Helmikuun alussa Katriina kirjoittikin minulle: ”Usein käsikirja valmistuu tapahtumissa vasta noin kuukautta ennen tapahtumaa. Mutta me olemme nyt ajoissa. Ja hyvä niin!”

Sain palautetta myös muilta Suomen Voimisteluliiton työntekijöiltä. Käsikirjaa keuhuttiin sopivan napakaksi, mutta kuitenkin keskeisten tietojen kattavaksi. Parannettavaa kuitenkin oli tekstin sävyn kanssa. Alun perin tekstini oli hyvin asiallista, eikä kuulemma tarpeeksi ystävällistä. Teksti oli kuitenkin helppo muuttaa hieman ystävällisemmäksi, vaikka asiallisen linjan siinä pidinkin.

Maaliskuun alussa sain alkuperäisen suunnitelman mukaan valmiiksi käsikirjan omalta osaltani. Sähköpostissa kuitenkin painotin, että apuani saa vielä pyytää tarvittaessa ja toukokuussa Katriina pyysikin minut vielä toimistolle hiomaan käsikirjan valmiiksi. Menin mielelläni ja sainkin vaikuttaa vielä paljon käsikirjan lopulliseen versioon. 4.6.2015 eli vähän ennen käsikirjan julkaisemista sainkin Katriinalta sähköpostin, joka alkoi: ”Moi Daniela, kiitos! Olit tehnyt hyvää työtä!”

7.3.2 Havainnointi tapahtuman aikana

Olin Gymnaestrada-tapahtumassa vapaaehtoistoimistossa töissä, joten pääsin konkreettisesti arvioimaan ja havainnoimaan käsikirjan onnistumista. Meitä oli kuitenkin erittäin paljon töissä vapaaehtoistoimistossa ja ainakaan minulta ei tultu kysymään juurikaan muuta, kuin että missä mikäkin tapahtumapaiste sijaitsee. Vapaaehtoisten käsikirjasta löytyy aika-aulut ja tapahtumapaikat, mutta kaikkien tapahtumapaikkojen sisäisiä karttoja ei ollut siihen liitetty, sillä käsikirja haluttiin pitää mahdollisimman yksinkertaisena.

Huomasinkin monen vapaaehtoisen käyttävän osallistujille tarkoitettua englanninkielistä ”participant guide” - käsikirjaa vapaaehtoisten käsikirjan lisäksi. Osallistujien käsikirjaa jaettiin tapahtuman infopisteillä ja sieltä löytyi erittäin paljon tietoa tapahtuman kaikista yksityiskohtaisista aikatauluista sekä esitysajoista kaikilla eri lavoilla. Nämä kuitenkin veivät jo useamman kymmenen sivun osallistujien käsikirjasta. Eli vaikka vastaus vapaaehtoisilla heränneille kysymyksille sieltä löytyisikin, olisi se mahdollisesti paljon suuremman etsinnän takana, kuin yksinkertaistetussa vapaaehtoisten käsikirjassa. Kuitenkin molemmat käsikirjat ajoivat varmasti omaa tehtäväänsä.

Vapaaehtoiset olivat minun havainnointini mukaan hyvin selvillä omista tehtävistään sekä tapahtumasta ylipäätään. Uskon syynä tähän olevan informatiiviset ja hyvin järjestetyt vapaaehtoisten koulutustilaisuudet, selkeät nettisivut sekä aina käytettävissä oleva vapaaehtoisten käsikirja.

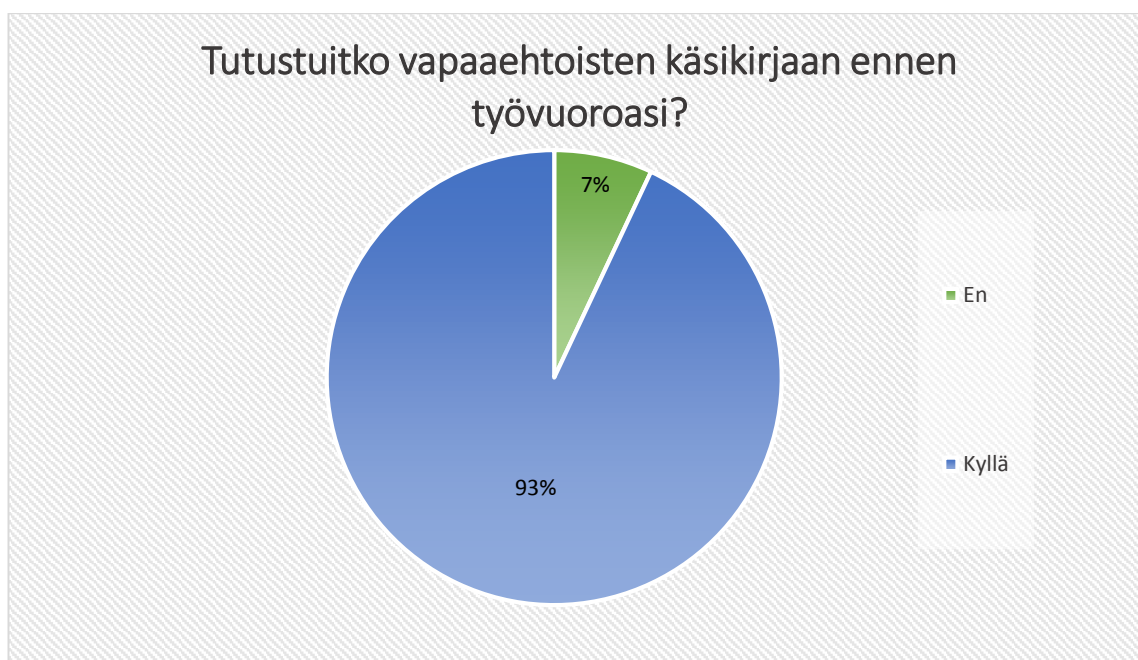
7.3.3 Palautekysely

Vapaaehtoisille lähetettiin palautekysely 21.7.2015 ja siihen oli aikaa vastata 2.8.2015 asti. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa vapaaehtoistoiminnan organisoimisen onnistumista. Myös vapaaehtoisten käsikirjan käytöstä kysyttiin ja sain mahdollisuuden vaikuttaa näihin kysymyksiin. Minulle sanottiin, että saan ehdottaa kolmea kysymystä käsikirjaan liittyen. Ajatukseni olikin, että kartoitetaan ensin se, kuinka moni käytti käsikirjaa ja selvitetään syy siihen, miksei jotkut sitä mahdollisesti käyttäneet. Kolmantena kysymyksenä ehdotin käsikirjan hyödyllisyyden selvittämistä. Oliko siitä hyötyä, mitä asioita mahdollisesti puuttui?

Loppujen lopuksi palautekyselyssä kysyttiin käsikirjasta kaksi kysymystä. Siinä kysyttiin tutustuiko vapaaehtoinen vapaaehtoisten käsikirjaan ennen työvuoroaan ja kuinka tyytyväinen vapaaehtoinen on käsikirjaan. Vaihtoehdot jälkimmäisessä kysymyksessä olivat:

erittäin tyytymätön, melko tyytymätön, neutraali, melko tyytyväinen, erittäin tyytyväinen ja en osaa sanoa. Erityisesti tämä kysymys on tärkeä arvioinnin kannalta.

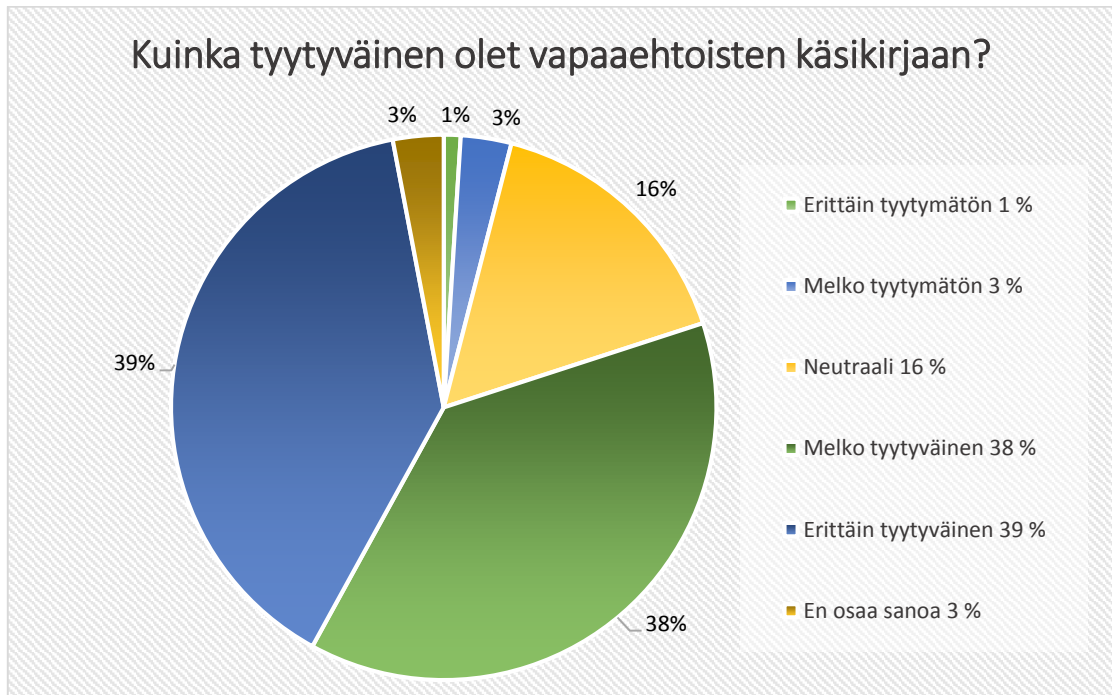
Kyselyyn vastasi 1600 vapaaehtoisesta yhteensä 573 henkilöä, joista miehiä oli sata ja naisia 473. Seitsemän prosenttia eli 40 vastasi, ettei ollut tutustunut käsikirjaan ennen ensimmäistä vuoroaan ja loput 93 prosenttia eli 530 vastaajaa kertoi tutustuneensa siihen. Tapahtuman vapaaehtoisille oli lähetetty sähköpostia heti käsikirjan julkaisupäivänä eli 18.6.2015, jossa kerrottiin heille tehdystä käsikirjasta ja pyydettiin jokaista vapaaehtoista tutustumaan siihen ennen työvuoronsa alkua. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Palautekysely 1

Syitä siihen mikseivät kaikki olleet tutustuneet käsikirjaan saattoi olla esimerkiksi se, ettei vapaaehtoinen ollut muistanut tai ehtinyt. Tämän pohtiminen ei kuitenkaan ole oleellista käsikirjan onnistumisen näkökulmasta.

Vapaaehtoisten vastaukset liittyen heidän tyytyväisyyteensä käsikirjaa kohtaan olivat hyvin positiivisia. Kolme vastaajista ilmoitti olevansa erittäin tyytymättömiä ja 18 oli melko tyytymättömiä. Neutraaliksi käsikirjan koki 93 vapaaehtoista ja melko tyytyväisiä oli 217. Käsikirjaan erittäin tyytyväisiä oli 223 ja 18 henkilöä ei osannut sanoa. Syitä vapaaehtoisten tyytyväisyyteen tai tyytymättömyyteen pohditaan seuraavassa osiossa. (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Palautekysely 2

8 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda vapaaehtoisten käsikirja 15th World Gymnaestrada-tapahtumaan. Tapahtuma järjestettiin 12.–19-7.2015 Helsingissä ja se onnistui kaiken kaikkiaan todella hyvin ja oli upea myös yleisölle. Vapaaehtoiset olivat lisäksi hyvin osavia sekä heidän välinen ilmapiirinsä oli erittäin hyvä ja tämä teki tapahtumasta varmasti monille ikimuistoisen. Vapaaehtoisille järjestettiin koulutuksia, sekä heillä oli käsikirja käytössä koko tapahtuman ajan. Vapaaehtoisten viihtyvyyden kannalta olikin tärkeää, että vapaaehtoiset koulutettiin hyvin tehtäviinsä (Iiskola-Kesonen 2004, 41).

Viihtyvyyden kannalta hyvin tärkeää oli myös vapaaehtoisten huomioiminen ja kiittäminen. Gymnaestrada-tapahtuman vapaaehtoisille järjestettiin kiitostilaisuus, heille tarjottiin työvaatteet, päivittäinen ruoka sekä paljon muuta. Vaikka vapaaehtoiset eivät rahallista palkkiota työstään saaneet, heille tarjotut edut olivat erittäin hyvät. Kun vapaaehtoisista pidetään hyvää huolta, he ovat jatkossakin todennäköisemmin käytettävissä. (Eväsoja & Peltola 2015.) Suomen Voimisteluliitto järjestää paljon erilaisia tapahtumia ja on hyvin todennäköistä, että Gymnaestradassa olleita vapaaehtoisia nähdään myös Suomen Voimisteluliiton tulevissa tapahtumissa.

Vapaaehtoisten käsikirja onnistui erittäin hyvin. Työn onnistumisen ja tavoitteiden saavuttamisen arvioinnin tukena käytin oman arvioni lisäksi toimeksiantajaltani saatua palautetta sekä palautekyselyyn vastanneiden vapaaehtoisten mielipiteitä käsikirjasta.

Työn tavoitteet saavutettiin ilman suurempia vastoinkäymisiä. Selkeät aikataulut, monipuoliset lähteet sekä hyvin toimiva yhteistyö toimeksiantaja Katriina Sahalan kanssa tekivät tämän mahdolliseksi. Olen myös pyrkinyt tarkasti suunnittelemaan aikatauluni sekä kirjaamaan tehdyt asiat heti ylös. Haasteitakin tietenkin oli. Suurimman haasteen toi käsikirjan työstäminen alusta asti etätyönä, sillä aluksi minulla oli hyvin vähän tietoa tapahtumasta sekä sen organisaatiosta. Ensimmäisellä tapaamisella Katriinan kanssa käytiin jonkin verran läpi tapahtuman perustietoja, mutta kokonaiskuvan muodostumiseen meni vähän aikaa. Olisikin voinut olla hyvä aloittaa käsikirjan työstäminen yhdessä, jotta työskentely olisi ollut alusta asti mahdollisimman tehokasta. Lopputuloksen kannalta tällä seikalla tuskin kuitenkaan oli merkitystä, sillä käsikirja valmistui hyvin ajallaan.

Käsikirjan työstäminen sujui pääasiassa erittäin sujuvasti ja eteni hyvällä vauhdilla. Aluksi apuna olivat monien muiden suurien tapahtumien käsikirjat. Lisäksi kun sain käsiini Gymnaestrada 2015 – tapahtuman projektisuunnitelman, työ lähti etenemään reippaasti. Sieltä löytyi kaikki tapahtuman perustiedot ja tapahtuman hahmottaminen oli tämän avulla paljon selkeämpää. Käsikirjan tekemistä helpotti myös vapaaehtoistoiminnasta löytyvät erilaiset lähteet, niin suomeksi kuin englanniksikin. Toki hyvien ja luotettavien lähteiden löytäminen on välillä haastavaa. Luotettavan lähteen löytäminen oli erityisesti vaikeaa, kun etsi tietoa vapaaehtoistoiminnasta juuri liikuntatapahtumien näkökulmasta, sillä tästä ei tietoa kovin paljoa löytynyt. Ainakin suomenkielistä materiaalia aiheesta ei juurikaan ole. Aihe on kiinnostava ja siitä voitaisiin kaivata siis lisää tutkimuksia, jotta vapaaehtoistoiminta liikuntatapahtumissa pääsisi kehittymään entisestään.

Yhteistyö Katriinan kanssa toimi alusta loppuun moitteettomasti. Käsikirjan tekoon liittyvät odotukset olivat selkeät ja alusta asti oli tiedossa milloin käsikirjan tuli olla valmis. Yhteistyö Katriinan kanssa oli pääasiassa sähköpostiviestittelyä. Toimeksiannon jälkeen ja ennen itse Gymnaestrada-tapahtumaa näimme vain kerran. Sähköposteilla ohjeistaminen sekä käsikirjan edestakaisin lähettäminen toimi kuitenkin todella hyvin. Sähköposteihin vastattiin nopeasti ja käsikirjan versiot palautettiin ajallaan. Toimivan yhteistyön merkitys oli erittäin suuri käsikirjan teossa ja se korostui erityisesti tärkeissä ja kiireellisissä asioissa.

Käsikirjan rajaamisessa oli aluksi haasteita. Käsikirja oli tarkoitus pitää mahdollisimman selkeänä ja helppolukuisena, jotta sieltä löytäisi mahdollisimman nopeasti tarvittavan tiedon. Tämän takia muutamia käsikirjaan jo tehtyjä kappaleita supistettiin ja jopa poistettiin. Oli kuitenkin paljon helpompaa supistaa käsikirjasta jo tehtyjä kappaleita, kuin lisätä sinne puuttuvaa tärkeää tietoa.

Myös selkeät aikataulut helpottivat suunnattomasti käsikirjan teossa. Aikamääreisiin oli helppo päästä, sillä ne olivat tiedossa jo reilusti etukäteen. Vaikka henkilökohtaiset alustavat aikataulusuunnitelmani eivät täysin onnistuneet, käsikirjan saatiin valmiiksi ajallaan. Aikatauluni eivät aina onnistuneet, sillä käsikirjan eteneminen oli täysin kiinni siitä, milloin tapahtumaorganisaation sisällä päätettiin mitään. Vaikka aikataulut muuttuivat, käsikirja eteni hyvällä tahdilla, eikä sen teossa tullut mitään ongelmia. Vaikka jonkin kappaleen teko siirtyikin myöhempään ajankohtaan, jonkun toisen kappaleen valmistelu onnistui aina sillä välin. Prosessin aikana ei ollut juurikaan hetkiä, jolloin kirjoitettavaa tai korjattavaa ei ollut, vaan töitä sai tehdä tasaisesti aina maaliskuuhun saakka.

Vapaaehtoisten käsikirja tehtiin Mobie Oy:n Mobie Zine -ohjelmalla. Vaikka käsikirja oli osaltani valmis jo maaliskuussa, pääsin toukokuussa 2015 opettelemaan sivuston käytön viimeistellessäni käsikirjan lopulliseen muotoonsa. Käsikirja kuitenkin skaalautuu joillain mobiililaitteilla hyvin erikoisennäköiseksi ja sille asialle ei voinut sivustossa vaikuttaa. Käsikirjaa on kuitenkin helppo lukea kyseisen sivuston kautta ja pääasiana toki onkin tiedon välittäminen, mutta olisi hienoa, jos kaikkien sivujen ulkomuoto olisi lisäksi siisti. Onneksi valtaosa palautekyselyyn vastanneista vapaaehtoisista oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä käsikirjaan, joten tuskin käsikirjan erikoinen skaalautuminen häiritsi tapahtuman vapaaehtoisia. Pääosin käsikirja oli kuitenkin tyylikkään näköinen.

Gymnaestrada 2015 – tapahtuman jälkeen vapaaehtoisille lähetettiin palautekysely, jossa kysyttiin kysymyksiä myös vapaaehtoisten käsikirjaan liittyen. Kysyttiin, oliko vapaaehtoinen tutustunut käsikirjaan ennen työvuoronsa alkua sekä olivatko vapaaehtoiset tyytyväisiä käsikirjaan. Vastausvaihtoehdot olivat: en osaa sanoa, erittäin tyytymätön, tyytymätön, neutraali, tyytyväinen tai todella tyytyväinen. Tämä jälkimmäinen kysymys on hyvin merkittävä käsikirjan onnistumisen arvioinnin kannalta, sillä vapaaehtoisille se on tehty ja heidän antamansa palaute määrittelee sen onnistumista.

Kyselyyn vastasi 573 vapaaehtoista noin 1600:sta. Täysin luotettavaa arvioita käsikirjasta ei siis voida saada, sillä valtaosa jätti vastaamatta. Jotta palautekyselyyn olisi saatu vielä enemmän ihmisiä osallistumaan, olisi ollut hyvä järjestää esimerkiksi jokin pieni arvonta palautekyselyn yhteydessä. Arvontaa olisi voitu mainostaa jo sähköpostissa, jossa oli linkki palautekyselyyn ja näin saatu mahdollisimman moni vapaaehtoinen vastaamaan kyselyyn.

Selvästi suurin osa vapaaehtoisista oli tyytyväisiä käsikirjaan. Yhteensä 440 vapaaehtoista ilmoitti olevansa melko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Vastaajista 21 henkilöä oli kuitenkin tyytymättömiä käsikirjaan. Olisi ollut hyödyllistä ja kiinnostavaa kysyä syytä tyytymättömyyteen, mutta koska palautekyselyssä oli niin paljon muitakin selvitettäviä asioita, ei avointa kysymystä kysytty tästä aiheesta. Suurimpana tyytymättömyyden syynä arvelimme Katriinan kanssa sen, että vapaaehtoisten käsikirjaa ei jaettu tulostettuna versiona, vaan sitä piti käyttää jonkun mobiililaitteen kautta. Esimerkiksi vanhemmille henkilöille tämä voi tuottaa ongelmia. Toki käsikirjan pystyi myös itse halutessa tulostamaan PDF-versiona, mutta kaikilla ei välttämättä ole mahdollista tehdä sitä helposti.

Toinen tyytymättömyyttä aiheuttava syy saattaa olla se, että käsikirjasta ei löytynyt kaikkia yksityiskohtaisempia tietoja, esimerkiksi esitysten aikatauluja tai tapahtumapaikkojen sisäisiä karttoja. Tämä saattaa kuitenkin samalla olla syy myös siihen, miksi käsikirjaan oli niin tyytyväisiä. Käsikirja oli pelkistetty mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta tarvittava tieto löytyisi mahdollisimman helposti. Alueiden kartat, tarkemmat aikataulut ja muut yksityiskohtaisemmat tiedot löytyivät kaikkien tapahtumapisteiden läheisyydestä sekä osallistujille tarkoitettua käsikirjasta. Osa piti pelkistämistä hyvänä ratkaisuna, mutta osa saattoi kaivata yksityiskohtaisempia tietoja käsikirjasta.

Muutama vapaaehtoinen ei osannut sanoa mielipidettään käsikirjasta. Tämä johtuu luultavasti siitä, etteivät nämä henkilöt olleet tutustuneet käsikirjaan ollenkaan, vaan pärjäisivät tehtävässään ilman sitä. Kyselyn luotettavuuden kannalta olikin tärkeää, että ”En osaa sanoa” oli yhtenä vastausvaihtoehtona.

Vapaaehtoisten käsikirja julkaistiin Gymnaestradan nettisivuilla 18.6.2015 ja sen sai auki erilaisilla mobiililaitteilla. Lisäksi sen sai halutessaan tulostettua PDF-muodossa. Olisi ollut erittäin epäekologista tulostaa kaikille noin 1600 vapaaehtoiselle käsikirja, kun sitä on mahdollista lukea myös netistä. Lisäksi tänä päivänä lähes jokaiselta löytyy jokin mobiililaitte, jolla vapaaehtoisten käsikirjan sai avattua. Nyt vapaaehtoiset saivat itse tehdä päätöksen tulostavatko käsikirjan vai lukevatko sitä esimerkiksi älypuhelimestaan.

Tapahtumaan oli tehty myös osallistujien käsikirja ”participant guide”, joita jaettiin tapahtumassa kaikille sitä tarvitseville. Tämä osallistujien käsikirja oli hyvin laaja, ja sieltä löytyi varmasti vastaus lähes kaikkiin osallistujien ja näin ollen myös vapaaehtoisten kysymyksiin. Koska tämä osallistujien käsikirja oli kuitenkin englanninkielinen ja erittäin yksityiskohtainen, saattoi sieltä olla hankala löytää tietoa nopeasti. Tällaisissa tilanteissa vapaaehtoisten käsikirja on oletettavasti ollut kätevämpi vaihtoehto. Selvästi suurin osa tapahtuman vapaaehtoisista olivatkin tutustuneet käsikirjaan etukäteen ja olleet tyytyväisiä siihen. Vapaaehtoisten ja osallistujien käsikirjat olisi voitu tehdä yhteistyössä, sillä niissä on kuitenkin niin paljon samoja piirteitä ja samankaltaisia sivuja. Nyt jotkut asiat tehtiin turhaan kahteen kertaan. Tässä on hyvä kehitysehdotus tuleviin suuriin tapahtumiin.

Vapaaehtoisten käsikirjan sen merkitys Gymnaestrada 2015-tapahtumalle oli suuri. Mallen ja Adams (2013) kertovatkin kirjassaan, että tapahtumien vapaaehtoisille tulisi tarjota jokin käsikirja tai manuaali, johon voi aina tarvittaessa turvautua (Mallen & Adams 2013, 61).

Nyt vapaaehtoisilla oli mahdollisuus tehdä työnsä mahdollisimman hyvin ja sitä kautta vaikuttaa tapahtuman onnistumiseen, sekä myös itse kokea onnistumisen kokemuksia. Tämä vaikuttaa niin osallistujien, kuin vapaaehtoistenkin viihtyvyyteen tapahtumassa.

Tapahtuman vapaaehtoisia oli paljon ja olikin tärkeää, että kaikilla oli mahdollisuus löytää vastaus kysymyksiin ilman, että vapaaehtoispäällikköä tai muita johtoasemassa olevia henkilöitä kuormitettaisiin jatkuvasti (Iiskola-Kesonen 2004, 41). Johtohenkilökunnalla oli muutenkin paljon tehtävää viikon aikana, joten heille kohdistuvien kysymysten minimointi oli tärkeää.

Gymnaestrada 2015 – tapahtuma oli ainutlaatuinen ja siellä käytettyä vapaaehtoisten käsikirjaa ei sellaisenaan voida käyttää enää missään tapahtumassa. Toivottavasti kuitenkin Suomen Voimisteluliitto käyttäisi käsikirjaa apuna tulevien tapahtumien järjestelyissä. Se voisi toimia hyvänä pohjana muissa suurissa tapahtumissa ja näin ollen olla hyödyksi vielä tulevaisuudessakin. Olisikin siis hyvä tutkia tapahtuman vapaaehtoisten syitä tyytymättömyyteen käsikirjan osalta. Vaikka vapaaehtoisten palautekyselyyn ei nyt mahtunut kysymystä tästä aiheesta, sen selvittäminen olisi hyödyllistä. Näin osattaisiin jatkossa tehdä vieläkin parempi käsikirja Suomen Voimisteluliiton tapahtumien vapaaehtoisia varten.

Lähteet

Ellis, S. 2015. Artikkel: How We Define "Volunteer" for Energize...and What Is Not Volunteering to Us. Luettavissa: <https://www.energizeinc.com/a-z/article-internal/49> Luettu: 12.9.2015

Euroopan parlamentti, 2008. Mietintö vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi. PDF-dokumentti. s.11 Luettavissa: <http://www.euro-parl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A6-2008-0070+0+DOC+PDF+V0//FI> Luettu: 15.9.2015.

Eväsoja, M. & Peltola, A. Tapahtumajärjestäjän opas. Etelä-Pohjanmaan liitto. Luettavissa: http://eventmanagementguide.frami.fi/uploads/pdf/epliitto_tap.pdf Luettu: 17.6.2015

Gymnaestrada 2015. Luettavissa: <http://www.gymnaestrada.fi/> . Luettu: 9.9.2015.

Gymnaestrada – projektisuunnitelma. Versio 17.10.2012. Luettavissa: <http://dev.hel.fi/paatokset/media/att/3f/3f906ae867e125d74b8ce55153214aac0592a52a.pdf> Luettu: 28.5.2015

Harju, A. 2004. Järjestön kehittäminen. Sivistysliitto Kansalaisfoorumi. Helsinki.

Harju, A. 2010. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. 2. painos. Hansaprint Oy. Vantaa.

Hartikainen, A. 2009. Väitöskirja: Vapaaehtoiset vuodeosastolla : Etnografinen tutkimus vanhusten ja vapaaehtoisten kohtaamisesta. Luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/23406> Luettu: 4.6.2015

Helander, V. 1998. Kolmas sektori. Gummerus Kirjapaino Oy, Saarijärvi

Helander, V. & Laaksonen, H. 1999. Suomalainen kolmas sektori. Rakenteellinen erittely ja kansainvälinen vertailu. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto. Helsinki.

Hölsömäki, H. (toim.) 2008. Yhdessä liikkeelle. Yhdistykset ja kunnat liikunnan kumppaneina. Edita Prima Oy. Helsinki.

liskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? – Käsikirja tapahtumajärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Independent Sector – United Nations Volunteers: Measuring Volunteering Toolkit 2001.

Ilvonen, A. 2011. Miten johdan? Yhdistystoiminnan johtamisopas. OK-opinto-keskus.

Kansalaisareena ry. Vapaaehtoistoiminta. Luettavissa: <http://www.kansalaisareena.fi/index.php?sivu=tovapaaehttoim> Luettu: 13.5.2015

Kansalaisareena ry:n esitys. 2011. Vapaaehtoistoiminta. Luettavissa: http://www.kansalaisareena.fi/Kansalaisareena_ja_vapaaehtoistoiminta.pdf Luettu: 26.6.2015.

Kansalaisareena ry:n esitys 2. 2014. Liisa Reinman. Vapaaehtoistoiminnan merkitys yksilölle ja yhteisölle. Luettavissa: <http://www.slideshare.net/SitraHyvinvointi/vapaaehtoistointaliisareinman> Luettu: 26.6.2015

Lehtinen, S-T. 1997. Vapaaehtoistyö – Kasvava voimavara? Näkökulmia ammattityöhön. Helsinki: Kansalaisareena ry.

Mallen, C. & Adams, L. 2013. Event management in sport, recreation and tourism. Theoretical and practical dimensions. Routledge. Abingdon, Oxon.

Moeller, P. 2012. Artikkel: Why helping others makes us happy. Luettavissa: <http://money.usnews.com/money/personal-finance/articles/2012/04/04/why-helping-others-makes-us-happy> Luettu: 12.9.2015

Mäkilampi A. & Puistola R-L. 2011. Koeajo - Nuoret tapahtumatuottajina. Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX. Hämeenlinna.

Niemelä, J. & Dufva, V. 2003. Hyvinvoinnin arjen asiantuntijat, sosiaali- ja terveysjärjestöt uudella vuosituhannella. Juva: WS Bookwell Oy.

Nylund, M. & Yeung, A-B. 2005. Vapaaehtoistoiminta - Anti, arvot ja osallisuus. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Porkka, S-T. 2009. Työnohjaamisen taito – Oppikirja vapaaehtoistyön työnohjaajalle. SP-Paino Oy. Hyvinkää.

Raninen, A., Raninen, T., Toni, I. & Tornaesus, G. 2007. Mathildan muodonmuutos – Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan uudet kasvot. WSOY Oppimateriaalit Oy. Helsinki.

Robinson, L & Palmer, D. 2011. Managing voluntary sport organisations. Routledge. New York.

Quirk, M. 2009. 14 steps to develop a top-notch volunteer program. Luettavissa: <http://www.mavanetwork.org/Resources/Documents/14%20steps%20to%20start%20a%20volunteer%20program.pdf> Luettu: 8.6.2015

Ringuet, C. 2012. Volunteers in Sport: Motivations and Commitment to Volunteer Roles. Aspetar Sports Medicine Journal. Luettavissa: <http://www.aspetar.com/journal/upload/PDF/2013112511249.pdf>. Luettu 21.7.2015

Sahala, K. 24.6.2015. Vapaaehtoispäällikkö. Gymnaestrada 2015. Sähköposti.

Sahala, K. 10.8.2015. Vapaaehtoispäällikkö. Gymnaestrada 2015. Sähköposti.

Saukkonen, P. 2013. Kolmas sektori – vanha ja uusi. Kansalaisyhteiskunta 1. Luettavissa: <http://www.cupore.fi/documents/ky2013-1artsaukkonen.pdf> Luettu: 13.5.2015

Tilastokeskus. 2006. Liikunnan osuus taloudesta nousussa. Luettavissa: http://www.stat.fi/tup/tietotrendit/tt_10_06_liikunta.html Luettu: 26.6.2015

Valliluoto S. 2015. Vapaaehtoistyön mahdollisuuksista ja esteistä. Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksiä 4/2014. Luettavissa: http://www.sitra.fi/julkaisut/Muut/Vapaaehtoistoiminnan_mahdollisuuksista_ja_esteista.pdf

Luettu: 12.5.2015.

Vuoti, M. 2006. Vapaaehtoistoiminnan lähtökohtia. Selvitys AVEK-hankkeelle yksilökohtaisen vapaaehtoistoiminnan perusteista, tukemisesta, organisoinnista, toiminnan edellytyksistä ja kohdentumisesta. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Oulu.

Wagen, L. & White, L. 2010. Events Management – For tourism, cultural, business and sporting events. Neljäs painos. Pearson, Australia.

Yeung, A-B. 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? Tutkimus suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoistoimintaan. Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Gymnaestrada 2015 – Vapaaehtoisten käsikirja

SISÄLLYSLUETTELO
GYMNAESTRADA 2015 - Käsikirja
Vapaaehtoisille
 Make the Earth Move

	2. Gymnaestradan ohjelma ja tapahtumapaikat		3. Vihreät arvot ja kierrätys		4. Vapaaehtoiset
	4.1. Saapuminen Gymnaestradaan		4.2. Vapaaehtoispassi		4.3. Vapaaehtoisten vaatteet
	4.4. Vapaaehtoisten ruokailu		4.5. Julkinen liikenne ja kävelyreitit		4.6. Taukotilat ja tavaroiden säilytys
	4.7. Esitysten katsominen ja yleisöjummat		4.8. Vapaaehtoisten esiintyminen päätösjuhlassa		4.9. Vapaaehtoisten majoitus
	4.10. Vapaaehtoisten vakuutus		4.11. Toimiminen hätätilanteessa		4.11.1. Toimiminen muissa kriisitilanteissa
	4.12. Kiitostilaisuus ja vapaaehtoistodistus		5. Media ja viestintä		5.1. Kriisiviestintäohjeistus, miten toimit kriisissä
	6. Yhteistyökumppanit		7. Tärkeät nimet ja yhteystiedot		

1. Gymnaestrada 2015

Gymnaestrada on neljän vuoden välein järjestettävä voimistelun kansainvälinen suur-tapahtuma, joka nähdään nyt ensimmäisen kerran Suomessa. Gymnaestradassa on esillä koko voimistelun kirjo erilaisten upeiden esitysten muodossa!

Gymnaestradan ideana on esiintyä itse ja nauttia toisten huikeista esityksistä, tapahtumassa ei kilpailla.

Paikka: Helsinki

Tapahtumapaikat: Messukeskus, Olympiastadion, Sonera Stadium, Helsingin jäähalli, Töölön Kisahalli, Paavo Nurmen aukio, Senaatintori, Linnanmäki

Ajankohta: 12. – 18.7.2015

Järjestäjä: Suomen Voimisteluliitto, yhdessä Helsingin kaupungin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa

Omistaja: Kansainvälinen voimisteluliitto, viralliselta nimeltään The International Gymnastics Federation (FIG)

Arvot: Yhdessä tehden, avoimesti, suurella sydämellä

Missio: Toteutamme unelmamme järjestämällä Gymnaestrada Suomessa. Saamme kansainvälisen voimisteluperheen vieraaksemme ja lisäämme voimistelun vetovoimaa.

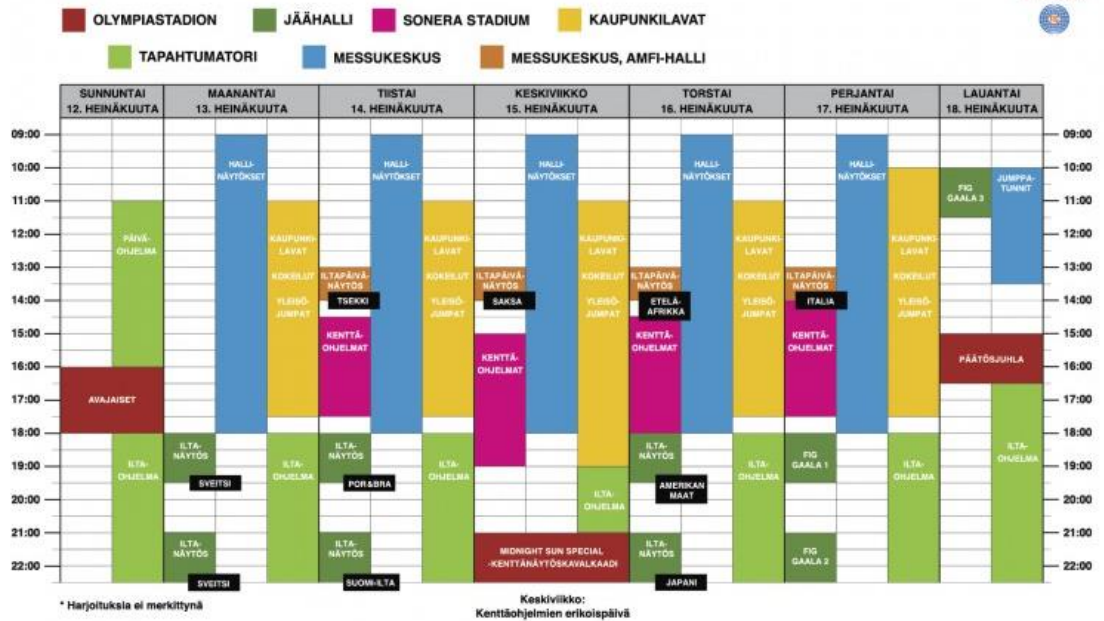
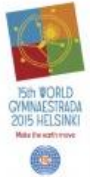
Visio: Gymnaestrada Helsingissä on jokaiselle voimistelijalle ainutlaatuinen kokemus

Slogan: Make the Earth Move

Osallistujia: n. 21 000 yli 50 maasta viidestä maanosasta

Vapaaehtoisia: n. 4000

Ohjelma

3. Vihreät arvot ja kierrätys

Suurilla tapahtumilla on aina vaikutusta ympäristöön niin veden, energian ja luonnonvarojen kuluttajana kuin jätteiden tuottajanakin. Gymnaestradalla on tavoitteena minimoida negatiiviset vaikutukset ja

jopa aiheuttaa positiivisia ympäristövaikutuksia lisäämällä osallistujien, yleisön ja vapaaehtoisten ympäristötietoisuutta. Tässä työssä meitä ohjaa Ekokompassi -ympäristöjärjestelmä.

GYMNAESTRADA 2015 - Käsikirja Vapaaehtoisille — 3. Vihreät arvot ja kierrätys

Tapahtuman suunnittelussa on kiinnitetty erityisesti huomiota materiaalitehokkuutta parantaviin ja jätteiden määrää vähentäviin valintoihin sekä joukkoliikenteen tehokkaan hyödyntämiseen tapahtuman aikana. **Gymnaestradan aikana osallistujilla, yleisöllä ja vapaaehtoisilla on suuri rooli tapahtuman ympäristövaikutusten pienentämisessä.**

Gymnaestradan vapaaehtoisena sinulla on tärkeä tehtävä näyttää esimerkkiä ja neuvoa muita ympäristön huomioimisessa arkisissa toimissa. Tapahtuman jätteet lajitellaan Helsingin kaupungin ohjeiden mukaan, joten noudatathan niitä omien roskiesi kanssa. Jäteastioissa on kuvalliset ohjeet apuna ja lisäksi pääpaikoilla on lajitteluneuvoja, joilta voit kysyä apua tarvittaessa. Yleisen siisteyden ylläpitäminen kuuluu kaikkien vapaaehtoisten toimenkuvaan, joten jos huomaat roskia maassa, kerääthän ne ja toimitat oikeisiin astioihin.

Kannustamme myös **juomaan hanavettä pulloveden sijaan ja tarjoamme kasvisruokaa** joka päivä ekologisen jalanjälkemme

pienentämiseksi. Hanavettä ei monissa maissa käytetä juomavetenä, joten näytä mallia kansainvälisille vieraillemme täyttämällä pullosi hanasta ja hanki uusia maku-elämyksiä maistamalla kasvisruokaa.

Lisäksi **joukkoliikenne** on ympäristöstävällinen vaihtoehto liikkua pidempiä matkoja, joten hyödynnä vapaaehtoispassiisi kuuluvaa joukkoliikennelippua töihin tullessasi ja tapahtumapaikkojen välillä **kävely ja pyöräily** ovat sekä helpoimmat että vihreimmät tavat liikkua. Suosimalla näitä vaihtoehtoja voimme kaikki pienentää ympäristövaikutuksiamme. Tapahtuman ympäristöpolitiikka ja lisätietoa ovat luettavissa osoitteessa www.wg-2015.com/participants/environment/.

4. Vapaaehtoiset

Vapaaehtoisia on Gymnaestradassa noin 4000 henkilöä monissa eri tehtävissä. Vapaaehtoiset koulutetaan omiin tehtäviinsä. Seuraava ohjeistus koskee kuitenkin jo-kaista vapaaehtoista:

- **Ole ystävällinen ja noudata hyviä käytöstapoja.** Muistathan, että työasussa edustat Gymnaestrada 2015 – tapahtu-maa! Huomaathan, että tapahtumalla on osallistujia yli 50 maasta, joten huomioit-han kulttuurierot.
- **Ole oma-aloitteinen ja palvelualtis.** Ole valmis auttamaan osallistujia sekä toisia vapaaehtoisia yli sektorirajojen. Jos et tie-dä vastausta sinulle osoitettuun kysymyk-seen, pyydä henkilöä odottamaan ja selvitä asia.
- **Sitoudu työvuoroihisi.** Jokaisen työpa-nos on erittäin tärkeä kokonaisuuden onnis-tumisen kannalta. Jos kuitenkin käy niin,

ettet pääse sinulle merkattuun työvuoroon, ilmoita siitä omalle tiiminvetäjällesi mahdol-lisimman hyvissä ajoin. Huomaathan myös, että sinun tulee hankkia itsellesi si-jainen.

Jos sinulla tulee kysyttävää tehtävästäsi, otathan yhteyttä tiiminvetäjäsi tai vapaaeh-toistoimistoon.

Noudattamalla näitä ohjeita pystymme ta-kaamaan kaikille osallistujille mukavan ja välittömän kokemuksen tapahtumasta sekä vapaaehtoisille parhaan mahdollisen työilmapiiriin. Kiitos, että olet mukana luo-massa ja tarjoamassa elämyksiä kaiken-i-käisille voimistelijoille ympäri maailmaa. Toteutetaan yhdessä tämä upea voimiste-lufestivaali!

4.1.Saapuminen Gymnaestradaan

Saapuessasi tapahtumaan otathan mukaa-
si henkilöllisyystodistuksen. Ilmoittaudu
ensimmäiseksi Messukeskuksessa sijait-
sevaan vapaaehtoistoimistoon. Käyntiosoite on Messuaukio 1, 00521 Helsinki. Vapaaehtoistoimistoon saavutaan Messukeskuksen Eteläisestä sisäänkäynnistä sisään ja oikealle. Tilanumero on 103.

Sinun on helpoin saapua Gymnaestradaan julkisilla kulkuneuvoilla www.reittiopas.fi, sillä pysäköintipaikkoja ei ole tapahtumapaikkojen läheisyydessä. Junalla pääset aivan Messukeskuksen lähelle.

Akkreditoituminen

Nouda vapaaehtoispassisi, Helsingin sisäisen liikenteen matkakorttisi sekä vapaaehtoisvaatteesi Messukeskuksen vapaaehtoistoimistosta. Aukioloajat:

ti 7.7. – la 11.7. klo 10:00 – 18:00

su 12.7. klo 9:00 – 15:00

ma 13.7. – pe 17.7. klo 9:00 – 18:00

Akkreditoituessasi valmistaudu kertomaan sitova ilmoittautumisesi vapaaehtoisten kii-
tostilaisuuteen, joka järjestetään su 19.7. klo 13:00 – 16:00 Tapahtumatorilla. Lue lisää kohdasta 4.12.

Gymnaestradaan saapuessasi tarvitset mukaasi omat mukavat kengät, joilla voit kävellä koko päivän. Jätäthän arvotavarasi kotiin. Vapaaehtoisten etuihin kuuluvat lämmin ateria sekä kahvi/tee, mutta tarvittaessa voit ottaa itsellesi myös mukaan eväitä. Huomioithan, että kylmäsäilytystiloja ei ole saatavilla.

4.2. Vapaaehtoispassi

Important information about this Accreditation
"The Identity Accreditation card remains the property of the FIG and can be withdrawn with immediate effect, at the FIG's sole discretion. By using this card, I agree to be filmed, televised, photographed, identified and otherwise recorded during the event under the conditions and for the purposes now or hereafter authorized by the FIG in relation with the promotion of the event. I agree that all photos and moving images taken by me at the event shall be used solely for personal and non-commercial purposes unless prior written consent is obtained from the FIG."

Last name

First name

Title

FRA

School / Hotel
Koulumajoitus H64

ZONES

1. EVENT SITES
2. PERFORMANCE AND WARM-UP AREA
3. TECHNICAL AREA
4. NF OFFICES
5. FIG AND LOC OFFICES
6. EXHIBITION PREPARATION AREA
7. VIP AREA
8. MEDIA AREA
9. SCHOOLS

ID
1234567890

CALL CENTER EMERGENCY NUMBER
+358 40 032 4485 112

Volunteer

Vapaaehtoispassi oikeuttaa sinua liikku-
maan tapahtumalla passiin merkityillä alu-
eilla, jotka määräytyvät työtehtäviesi mu-
kaan. Vapaaehtoispassin viivakoodilla

saat vapaaehtoisvaatteesi.

Vapaaehtoispassilla tai osallistujapassilla
saat etuja eri yrityksiltä pääkaupunkiseu-

GYMNAESTRADA 2015 - Käsikirja Vapaaehtoisille — 4.2. Vapaaehtoispassi

dulta. Kaikki passiedut ovat voimassa 9. –
20.7. näyttämällä vapaaehtoispassiasi. Tu-
tustu etuihisi!

4.3. Vapaaehtoisten vaatteet

Nouda vapaaehtoisvaatteesi Messukeskuksen vapaaehtoistoimistosta. (Lue 4.1. Saapuminen Gymnaestradaan). Pue vapaaehtoisvaatteet (housut, t-paita ja tarvittaessa takki) päällesi aina työvuoroon tullessasi. Käytä omia kenkiä sekä halutesasi omaa päähinettä. Vapaaehtoisvaatteet saat pitää itselläsi tapahtuman jälkeen.

Vapaaehtoiset saavat: takin, housut, t-paidan, hatun, voimistelukassin sekä juomapullon. Muista pitää juomapulloa mukana ja täyttää sitä raikkaalla hanavedellä.

4.4. Vapaaehtoisten ruokailu

Vapaaehtoisten ruokailutilat sijaitsevat:

a.) Messukeskuksen alueella Ravintola Ratakivi, osoitteessa Ratapihantie 11, 00520 Helsinki. Aukioloajat: 10:00 – 15:00.

b.) Olympiastadionin etukentällä Paavo Nurmen aukiolla sijaitsevalla Tapahtumatorilla. Ruokailun järjestää DITS (Dinner in the Sky). Aukioloajat: 11:00 – 15:00.

Lounaalle mennään pienissä ryhmissä, jotta ei synny ruuhkaa. Noudata tiiminvetäjäsi suositusruokailuaikoja.

Vapaaehtoiset pääsevät syömään yhden lämpimän aterian lounaskupongilla kerran päivässä. Saat lounaskupongin / päivä omalta tiiminvetäjältä päivän alussa. Jos olet iltavuorossa, käytän syömässä ennen vuoroasi, tällöin muista pyytää lounaskupongisi tiiminvetäjältäsi edellisellä päivänä.

Lisäksi pitkää päivää tekeville on tarjolla pientä purtavaa taukotiiloissa.

Pidättehän huolen, että kaikki ehtivät lounaalle. Muistakaa juoda tarpeeksi vettä tapahtuman aikana!

4.5. Julkinen liikenne ja kävelyreitit

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä (HSL) tukee tapahtumaa antamalla Gymnaestradan osallistujille ja vapaaehtoisille ilmaisen julkisen liikenteen matkakortin Helsingissä. Parhaiten tietoa pääkaupunkiseudulla liikkumisesta löydät [reittioppaasta](#).

Vapaaehtoiset saavat vapaaehtoispassia noutaessaan Helsingin sisäisen liikenteen matkakortin, joka on voimassa 11. – 19.7.2015. Ne vapaaehtoiset, joiden työ on Espoossa tai Vantaalla esim. lentokentällä, saavat myös Espoon ja Vantaan ns. 2 vyöhykkeen matkakortilleen, Helsingin ulkopuolella asuville pyrimme antamaan em. 2. vyöhykkeen matkakortin akkreditoitumisjärjestyksen mukaisesti. Kaikille muille vapaaehtoisille tulee Helsingin sisäisen liikenteen matkakortti riippumatta asuinpaikasta.

[Merkittävät kävelyreitit](#) löydät tapahtumapaikasta toiseen, Olympiastadionin alueelta

keskustaan sekä Arabianrannasta Messukeskukseen.

Suosittelimme myös oman polkupyörän käyttöä. Autoille ei ole pysäköintipaikkoja.

4.6. Taukotilat ja tavaroiden säilytys

Taukotilat sijaitsevat:

loissa ei ole lukollisia tai vartioituja tiloja.

- Messukeskuksessa Vapaaehtoistoimistossa, tilassa numero 103 a, aukioloajat ovat: ti 7.7. – la 11.7. klo 10:00 – 18:00, su 12.7. klo 9:00-15:00, ma 13.7. – pe 17.7. klo 9:00-18:00.
- Olympiastadionilla balettisalissa, aukioloajat ovat: la 11.7. klo 8:00-20:00, su 12.7. klo 8:00-19:00, ma 13.7. – ti 14.7. klo 10:00-18:00, ke 15.7. klo 9:00-23:00, to 16.7. – pe 17.7. klo 10:00-18:00, la 18.7. klo 8:00-17:30
- Sonera Stadiumilla sekä
- Jäähallissa.

Taukotiloissa on tarjolla kahvia ja teetä. Pidäthän myös taukotiloissa hyvää huolta siisteydestä ja viihtyvyydestä.

Jätäthän arvotavarasi kotiin, sillä taukoti-

4.7. Esitysten katsominen ja yleisöjummat

14th World Gymnaestrada Lausanne/FIG

Jollet ole työvuorossa pääset vapaaehtoispassillasi katsomaan tapahtuman avajaisia, Midnight Sun Special – kenttänäytöskavalkaadia, päättäjaisia, Messukeskuksen hallinäytöksiä ja Sonera Stadiumin kenttänäytöksiä. Avajaisiin on varattu vapaaehtoisille tilaa F-katsomosta ja DII 23-25 katsomosta. Muissa Olympiastadionin tapahtumissa (MSS ja päättäjaiset) vapaaehtoisille on varattu tilaa D-katsomosta. Messukeskuksen ja Sonera Stadiumin esityksiin saa mennä katsomaan vapaille paikoille, mikäli esityksissä on tilaa. Sinulla tulee olla vapaaehtoispassi mukana, jotta voit katsoa esityksiä. Vapaaehtoisvaatteita voit pitää päällä katsomossa istuessasi mikäli haluat. Vapaaehtoisvaatteet tulee laittaa päälle päättäjäisten katsomoon.

Kaupunkilavojen esitykset ovat kaikille il-

maisnäytöksiä (Senaatintori, Linnanmäki ja Tapahtumatori). Kisahallin A-puolelta löytyy myös kokeilupiste, jossa pääsee kokeilemaan voimistelun eri muotoja vapaa-aikanaan. Aukioloajat ma – pe klo 11:00 – 18:00. Kisahallin B-puolella järjestetään nuorten iltoja su 12.7. klo 18:00 – 22:00, ke 15.7. klo 18:00 – 20:30 ja la 18.7. klo 16:30 – 22:00, joihin nuoret vapaaehtoiset voivat osallistua halutessaan. Lisäksi järjestetään kaikille avoimia yleisöjumppia.

Messukeskuksen National Afternoon – esityksiin sekä Jäähallin iltänäytöksiin ja FIG-gaalaan tulee ostaa lippu, jos niitä haluaa katsomaan. Lipun osto tapahtuu Lippupalvelun kautta: www.lippupalvelu.fi/gymnaestrada.

Yleisöjumppien aikataulut

Senaatintori

Ke 15.7.

10:30 – 11:00 Asahi, Andy Bassuday

14:45 – 15:15 Body&Mind – Moment, Marit Heikura

To 16.7.

10:30 – 11:00 LAVIS – Lavatanssijumppa, Sirkku Pusa

13:30 – 14:00 LAVIS – Lavatanssijumppa, Sirkku Pusa

Pe 17.7.

9:30 – 10:00 Minna's Methods, Minna Ter-
vamäki

13:30 – 14:00 Soft workout, Teija Reini-Nie-
minen

Tapahtumatori**Ke 15.7.**

10:30 – 11:00 Parkour, Tricking, Sweden

12:45 – 13:15 Asahi, Andy Bassuday

16:45-17:15 Soft workout, Teija Reini-Nie-
minen

To 16.7.

10:30 – 11:00 KinderGym, Brooke
Kneebush, Australia

12:45 – 13:00 LadyJazz, Tuula Malo

14:45 – 15:00 Fitness Dance, Sointu
Condé

16:45 – 17:00 Bollywood, Ilona Kolachana

17:20 – 17:35 Salsa ja Mambo, Päivi
Christensen

Pe 17.7.

10:30 – 11:00 Make the Earth Move –
workout, Annu Ridanpää-Taittonen

13:30 – 14:00 Body&Mind – Moment, Marit
Heikura

Uimastadionin maaumala**Ke 15.7.**

8:15 – 9:00 Aqua fitness (syvässä vedes-
sä), Teija Reini-Nieminen

Uimastadionin edusta**To 16.7.**

15:30 – 16:20 Dancemix, Kristoffer Ignatius

Hesperian puisto**Ke 15.7.**

16:30 – 17:20 Dancemix, Kristoffer Ignatius

4.8. Vapaaehtoisten esiintyminen päättösjuhlassa

Vapaaehtoiset esittävät tapahtumatanssin Olympiastadionin päättösjuhlassa la 18.7. yhdessä voimistelijoiden kanssa.

Ohjeet: Saavuthan päättäjäisiin vapaaehtoisvaatteet päällä. Kun Valkean linnun esiintyjät (valkeapukuiset voimistelijat) saapuvat numelle, siirry D-katsomosta ripeästi Maratonporttien luokse, josta juostaan kentälle. Kentällä tulee levittäytyä laajalle alueelle (ei ryhmittymiä).

Tämän [linkin](#) kautta voit harjoitella tanssia. Tulethan mukaan, vaikka et tanssia täydellisesti osaisikaan!

4.8. Vapaaehtoisten esiintyminen

4.9. Vapaaehtoisten majoitus

Vapaaehtoisten koulumajoitus on varattu ja maksettu etukäteen. Jokainen maksaa majoituksensa itse. Majoitus on Eläintarhan ala-asteen koululla. Käyntiosoite on Savonkatu 2, 00520 Helsinki.

Koulu on levähdyspaikka, joten muistathan kunnioittaa toisten leporauhaa liikkumalla ja

puhumalla rauhallisesti majoitustiloissa. Tullessasi koululle sinulla tulee olla vapaaehtoispassi mukana, sillä ilman sitä et pääse sisälle. Koululle ei myöskään saa tuoda ulkopuolisia henkilöitä. Tuothan oman patjasi (max. leveys 80cm), peittosi/makuupussisi/lakanasi, tyynysi ja pyyhkeesi. Älä jätä arvoesineitä koululle. Pidäthän siisteyt-

tä yllä myös koulumajoituspaikassa. Koulumajoitukseen pääsee aikaisintaan 11.7. klo 12:00. Ja majoitus luovutetaan viimeistään 19.7. klo 12:00.

Vapaaehtoisilla on myös majoitusmahdollisuus Stadionin Hostellissa tai CheapSleep-hostellissa. Paikat on varattu ja maksettu etukäteen. Jokainen maksaa majoituksensa itse. Lisätietoa sähköpostitse:

Confedent International

Gymnaestrada2015@confedent.fi.

Stadion Hostelli: Pohjoinen Stadiontie 4,
00250 Helsinki

CheapSleep-hostelli: Sturenkatu 27B,
00510 Helsinki

Voit myös majoittua ystäväsi tai sukulaisesi luona.

4.10. Vapaaehtoisten vakuutus

Kaikilla Suomessa kirjoilla olevilla tapahtuman vapaaehtoisilla on työpäiviensä ajalle tapaturma- ja vastuuvakuutus Pohjolan Tuplaturva. asia saataisiin pikaisesti korjattua.

Ulkomailla kirjoilla olevien tulee ilmoittaa 30.6. mennessä sähköpostiin volunteer@wg-2015.com syntymäaikansa, passin numero sekä matkustustietonsa (lentojen numerot tai junan, laivan tms. tiedot saapumis- ja lähtöaikansa.). Tällöin varmistamme myös ulkomaalaisilla kirjoilla oleville vastuu- ja tapaturmavakuutuksen työvuorojensa ajalle.

Mikäli sinulle sattuu tapaturma, ota yhteyttä vapaaehtoistoimistoon.

Jokainen tapahtumassa vapaaehtoisena työskentelevä on omalta osaltaan vastuussa tapahtuman turvallisuudesta. Mikäli siis havaitset puutteita turvallisuudessa, ilmoitathan siitä tiimisi vastuuvetäjälle, jotta

4.11. Toimiminen hätätilanteessa

Ensiapu

Punaisen Ristin merkkien avulla löydät kaikilla tapahtuma-alueilta aukiolon puitteissa ensiapua. **Selvitä työvuorosi alussa työalueesi ensiapupisteiden sijainti, jotta osaat neuvoa avuntarvitsijaa.** Ensiapupisteet näkyvät tapahtumakartoissa, ja niiden löytymistä on helpotettu sisätiloissa seinäkyltein ja ulkona heliumpallo-opastein.

Ensiapuasioissa palvelee numero (päivitetään myöhemmin). Numerosta lähetetään tarvittaessa apua.

Toimiminen vakavassa hätätilanteessa:

Ilmoita ensiapuun (kts. numero yllä) ja/tai järjestyksenvalvojille vaaratilanne. Pyri estämään lisävaaran synty. Pyydä tarvittaessa apua ympäristöstäsi.

1. Selvitä mitä on tapahtunut

2. **Tarkista henkilön tajunnan taso ja hengitys** – herättele ja avaa hengitystiet.
3. **Hälytä ambulanssi 112**, jos henkilö ei hengitä tai herää.
4. **Elvytä**, jos epäily elottomuudesta. **Käännä kylkiasentoon**, jos tajuton mutta hengittää.

Älä poistu ennen ensihoidon lupaa, koska sinulla saattaa olla ensiarvoisia tietoja tapahtuneesta.

Varmista, että tapahtuman ensiapu on tietoinen tapahtuneesta soitetun ambulanssin lisäksi. Tapahtuman ensiavun henkilökunta ja järjestyksenvalvojat pystyvät ohjaamaan parhaiten ambulanssin reitin kohteeseen.

Ilmoita tapahtuneesta vasta välttämättömien toimien jälkeen oman tiimisi vastuuhenkilölle.

Toimiminen lievemmissä vammoissa tai sairauksissa:

Ensisijaisesti voit olla yhteydessä tapahtuman ensiapuun. Lievempi vamma tai oire voi olla esimerkiksi nilkan nyrjähdys tai haava.

Helsingissä on useita terveys- ja lääkäriasemia. Niiden osoitteita on listattuna vapaaehtoisten käsikirjan loppuun kohtaan yhteystiedot.

Koulumajoituspaikoissa ovat alueen omat lähiohjeet nähtävänä sisäänkäynnin läheisyydessä ja apua saa myös valvojilta.

4.11.1. Toimiminen muissa kriisitilanteissa

Toimiminen tulipalon sattuessa:

Jos havaitset savua tai paloon viittaavaa,

ilmoita heti turvallisuushenkilöstölle, jotta saat pikaisesti lisäapua pelastamiseen ja alkusammutukseen. Toimi tämän jälkeen

seuraavasti:

- **Varoita vaarassa olevia.** Varmista, ettei henkilöillä ole vaaravyöhykkeellä tai palavassa rakennuksessa.
- **Hälytä pelastuslaitos 112.** Jos turvallisuushenkilöstö on välittömästi paikalla, he hälyttävät. Varmista kuitenkin turvallisuushenkilöstöltä, että pelastuslaitokselle on ilmoitettu.
- **Aloita alkusammutus.** Toimi oman osaamisesi pohjalta. Älä yritä sankaritekoja.

Turvallisuushenkilöstö ottaa paikalle saavuttuaan johtovastuun pelastuslaitoksen saapumiseen saakka. Turvallisuushenkilöstö järjestää myös pelastuslaitokselle opastuksen kohteelle. Älä poistu paikalta ennen lupaa, koska sinulla saattaa olla ensiarvoisia tietoja.

Toimiminen järjestyshäiriössä:

Kohdatessasi uhkaavan henkilön, pyri hälyttämään välittömästi turvallisuushenkilöstöä. Jos joudut uhkaavan henkilön kanssa

tekemisiin, huomioi seuraavia seikkoja:

- Varmista mahdollisuus paeta tilanteen kärjistyessä.
- Osta itsellesi aikaa myötäilemällä ja kuuntelemalla.
- Älä provosoi tai provosoidu. Malta mielesi.

Toimiminen ruuhkatilanteissa: (esim. yleisön tallautuminen)

- Ohjaa väki hajautumaan ja pyri estämään suuremmat vahingot.
- Ilmoita ensiavulle ja turvallisuushenkilöstölle.

4.12. Kiitostilaisuus ja vapaaehtoistodistus

Ilman vapaaehtoisia ja Veikkauksen pelaajien mahdollistamaa tukea tämä tapahtuma ei olisi mahdollinen.

KIIITOS!

Kuvaa itsesi lempiharrastuksesi parissa ja jaa se Instagramissa #OLETVOITTAJA #Veikkaus #kisawg2015helsinki.

Palkintona Vapaaehtoisen luksuspaketti.

VEIKKAUS
Iloa elämään.

Vapaaehtoisten kiitostilaisuus järjestetään sunnuntaina tapahtuman jälkeen 19.7.2015 klo 13:00–16:00 Paavo Nurmen aukiolla si-

jaitsevalla Tapahtumatorilla. Tilaisuus on tarkoitettu kaikille Gymnaestrada 2015 -tapahtumassa toimiville vapaaehtoisille. Vapaaehtoisten akkreditoinnin yhteydessä sinulta kysytään aiotko osallistua kiitostilaisuuteen. Ohjelmassa: yllätysbändi, arvontoja, pientä purtavaa, kahvia, teetä, kakkua ja juotavaa.

Hae myös oma **vapaaehtoistodistuksesi** kiitostilaisuudesta. Huomaathan, että voit myös hakea ystäväsi todistuksen. Vapaaehtoistodistuksen voit noutaa myös jälkikäteen Suomen Voimisteluliitosta toimisto(at)voimistelu.fi

5. Media ja viestintä

Gymnaestrada houkuttaa sekä kotimaista että kansainvälistä mediaa saapumaan tapahtumaan (akkreditoitumaan) ja raportimaan tunnelmia Gymnaestradasta. Media-akkreditointi tapahtuu Messukeskuksen Media Centressä 7.7. alkaen, jossa median edustajat saavat itselleen mediapassin, joka sallii kulkuluvan medialle varatuille tapahtuma-alueille ja työskentelytiloihin. Median edustajilta ei vaadita erillistä pääsylippua Gymnaestrada-tapahtumiin, vaan mediapassi vastaa sisäänpääsylippua.

Mediaa palvelee Messukeskuksen toisessa kerroksessa sijaitsevassa Media-keskuksessa (Press Centre), josta median edustajat saavat mm. viimeisimmät tiedotteet, rauhalliset työskentelytilat sekä pientä tarjottavaa.

Lisäksi Olympiastadionin kahvilan vieressä sijaitsevassa kokoustilassa on median käyttöön tarkoitettu työskentelytila, jossa

median edustajat voivat käyttää internetiä, ladata laitteita tai työskennellä hetken aikaa. Olympiastadionin työskentelytila on käytössä ainoastaan silloin, kun Olympiastadionilla järjestetään virallista Gymnaestrada-ohjelmaa (Avajaiset, Midnight Sun Special ja Päätösjuhlan aikana). Muuten tämä ylimääräinen työskentelytila on suljettu.

Jokaisessa katsomossa on erikseen medialle merkityt istumapaikat. Katsomoista löytyy vähintään neljä FIG:n ja LOC:n viestintätiimille varattua istumapaikkaa sekä mahdollisesti muita medialle varattuja istumapaikkoja. Nämä istumapaikat täytetään saapumisjärjestyksen mukaisesti, ellei toisin ole ohjeistettu.

Ainoastaan akkreditoituneilla valokuvaajilla ja median edustajilla on oikeus käyttää kuvattessaan valokuvaajille rakennettuja työskentelytiloja katsomoiden yläosassa tai

valokuvata esityksiä esiintymisalueiden laidalta. Valokuvaajien työskentelyalueet ohjeistetaan alueittain erikseen.

Tapahtuman aikana yleisö saa kuvata ja videoida esityksiä kännyköillä ja muilla tavallisilla kuvausvälineillä. Ammattimaisempi kalusto vaatii kuvauslupia ja akkreditoitumista tapahtumalle.

Vapaaehtoisten toimintaohjeet median kanssa:

- Vapaaehtoiset voivat kommentoida omaa vapaaehtoistyötään (miksi on mukana, minkälaista on ollut, jne.) medioille, mutta esimerkiksi tapahtuman järjestelyihin vapaaehtoinen ei saa ottaa yleisellä tasolla kantaa.
- Vapaaehtoiset eivät saa jakaa tapahtumaorganisaation sisäistä tietoa kenellekään ulkopuoliselle. Myöskään kulisien takaisia tapahtumia ja yksityiskoh-
tia ei kerrota eteenpäin.

Vapaaehtoisten toimintaohjeet sosiaalisen median käytössä:

- Tapahtuman yleistä fiilistä, sisältöjä voi ja saa hehkuttaa sosiaalisessa mediassa (esim. tweetit ja postaukset), kunhan se ei haittaa työtehtävien tekemistä.
- Yleisöalueelta ja katsomosta (esim. kamerakännyköillä) otettuja kuvia saa jakaa vapaasti sosiaalisessa mediassa.
- Tapahtuman sisäisiä ja järjestelyihin liittyviä asioita ei saa jakaa sosiaalisessa mediassa.
- Henkilökunnan tiloista, harjoituksista, takahuoneista, pukutiloista ja medialle varatulta alueelta ei saa ottaa kuvia eikä jakaa sosiaalisessa mediassa. Ainoastaan mediapalveluiden some-vapaaehtoisilla on oikeus ottaa näillä alueilla kuvia.

Tapahtuman aikana Gymnaestradan www-sivuilla ja sosiaalisessa mediassa tapahtuu paljon. Sivulla julkaistaan uutisia, kuvia, videopätkiä, tunnelmia ja vinkkejä seuraavan päivän tapahtumista. Sähköisessä osallistujan oppaassa julkaistaan lisäksi päivittäinen uutiskirje englanniksi, johon on koostettu päivän parhaat palat.

Käy tykkäämässä ja seuraamassa Gymnaestradaa sosiaalisessa mediassa:

Facebook

[15th World Gymnaestrada 2015 Helsinki](#)
(tapahtuman virallinen Facebook-sivu)
[Gymnaestrada 2015 – Suomi](#)
[Gymnaestrada 2015 Vapaaehtoiset – Volunteers](#)

Twitter [@WG_2015](#)

(WORLDGYMNAESTRADA`15)

Instagram [@wg2015helsinki](#)

(WORLDGYMNAESTRADA2015HELSINKI)

Jaa parhaat Gymnaestrada kuvasi ja kokemuksesi sosiaalisessa mediassa hashtagilla

#wg2015 ja **#maketheearthmove**

YouTube [FIG Channel](#)

5.1. Kriisiviestintäohjeistus, miten toimit kriisissä

Gymnaestradan kaltaisissa suur tapahtumissa merkittävimmät riskitekijät liittyvät suuriin väkijoukkoihin (logistiikka, tekniikan pettäminen / verkon ylikuormitus, turvallisuus, onnettomuudet, sää). Varautumalla ja selvittämällä etukäteen mahdollisia riskitekijöitä, ovat monet mahdolliset kriisitilanteet pitkälti vältettävissä. Tapahtumalle on luotu kriisiviestintäsuunnitelma, joka tarjoaa ohjeita, joiden avulla osataan toimia kriisitilanteessa yhteisesti sovitulla tavalla ja sisäiset vastuunjaot ymmärtäen.

Ohjeet vapaaehtoisille aina – myös ilman kriisiä:

- Ennen vuorosi alkua, selvitä kriisiviestintän yhteyshenkilöt oman vuorosi aikana.

- Kerro läheltä piti -tilanteista omalle tiimivetäjällesi. Tiiminvetäjä arvioi tilanteen, mahdolliset vaadittavat toimenpiteet sekä tarvittaessa välittää tietoa eteenpäin omalle vastuuhenkilölle, jotta tilanteet eivät etene kriiseihin / riskitekijöihin asti.
- Kriisitilanteissa on ensiarvoisen tärkeää, että faktoihin perustuva tieto tapahtuneesta saavuttaa festivaaliorganisaation.

Ohjeet vapaaehtoisille kriisitilanteissa:

- Kriisin tapahduttua on tärkeää noudattaa sovitun kriisiviestintän kommentoimista: Tiedonkulku tapahtuu vapaaehtoisten kommentoimista, minkä lisäksi onnettomuustilanteissa täytyy järjestää ammattiapu paikalle pikimmiten.

Saat tietoa ja toimintaohjeita:

- Oma tiiminvetäjäsi on ensisijainen tiedonlähteesi kriisitilanteissa.
- Lisäksi vapaaehtoisille saatetaan viestiä tilanteesta tekstiviestitse, sähköpostitse, tapahtuma paikkojen screeneillä tai tapahtuman www-sivuilla.
- Facebook-ryhmää Gymnaestrada 2015 Vapaaehtoiset – Volunteers hyödynnetään kriisiviestinnässä vapaaehtoisten ja henkilökunnan välillä.
- Medialle kriiseistä saa kommentoida vain pääsihteeri Maria Laakso. Kukaan muu kuin tiedotusvastaava ei saa kommentoida kriisin syytä.
- Toimi saamiesi ohjeiden mukaan ja yritä rauhoittaa omalta osaltasi tilannetta festivaalilla esimerkiksi saamiesi tietojen ja ohjeiden avulla.

Sosiaalista mediaa hyödynnetään myös kriisiviestintän tukena:

#kaikkikunnossa_WG2015 ja
#iamOK_WG2015

MAIN PARTNERS

PARTNERS

SUPPLIERS

INSTITUTIONAL PARTNERS

MEDIA PARTNERS

OPERATING PARTNERS

7. Tärkeät nimet ja yhteystiedot

Vapaaehtoistoimisto

Sähköposti: volunteer@wg-2015.com
Puhelinnumero: 040 – 680 2323

Vapaaehtoiset kysyvät ensi sijassa omalta tiiminvetäjältään, jos hän ei osaa vastata vapaaehtoinen voi soittaa tai käydä Vapaaehtoistoimistossa Messukeskuksessa, huone 103.

Ensiapu

Puhelinnumero: 040 873 0080
Hätänumero: 112

Turvallisuus

Puhelinnumero: (ilmoitetaan myöhemmin)

Call Centre (osallistujille)

Call Centren numero on tarkoitettu voimis-

telijoille. Call Centreen neuvotaan soittamaan silloin, kun voimistelija ei saa vastausta oman maansa delegaation johtajilta.

Call Centren puhelinnumero: 0400-324488

Call Centre aukeaa pe 10.7. klo 8:00 ja sulkeutuu ma 20.7. klo 24:00 ja on käytössä 24h em. aikana.

Päivystävät sairaalat ja apteekki

- **Yliopiston Apteekki**, auki 24h p. 020 320 200, osoite: Mannerheimintie 96, 00250 Helsinki
- **Omasairaala** p. 010 2578 100, osoite: Puutarhurinkuja 2, 00300 Helsinki
- **Terveystalo Kamppi** auki 24h p. 030 6000, osoite: Jaakonkatu 3, 00100 Helsinki
- **Haartmanin terveystakeskuspäivystys** p. 09 310 5018, osoite: Haartmaninkatu 4, rakennus 12, 00099 Helsinki

- **HYKS** p. 09 4711, osoite: Stenbäckinkatu 9, 00029 Helsinki.

Löytötavarat

Löytötavarat kerätään vapaaehtoisten tautokotiloihin (Olympiastadionille, Jäähallille ja Sonera Stadiumille), josta ne kuljetetaan kerran päivässä Messukeskuksen löytötavaratoimistoon (Lost and Found). Messukeskuksen Lost and Found sijaitsee Eteläisen sisäänkäynnin narikassa. Narikka on avoinna ma 13.7. – pe 17.7. klo 9:00 – 18:00 ja la 18.7. klo 9:00 – 14:00.